

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

12 КАСТРЫЧНИКА 2015 г. ПАНЯДЗЕЛАК № 196 (28054) Кошт 2000 рублёў

Выбары ў Беларусі адбыліся. З 7 млн 3 тысяч 777 уключаных у спісы выбаршчыкаў у іх прынялі ўдзел 87,2% — а гэта больш за 6 млн чалавек. Паводле папярэдніх вынікаў, агучаных сёння ноччу, 83,49% прагаласавалі за перавагу дзейнаму кіраўніку дзяржавы.

АЛЯКСАНДР РЫГОРАВІЧ ЛУКАШЭНКА — ПРЭЗІДЭНТ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Ужо пасля аб'яўлення вынікаў экзіт-полаў Аляксандра Лукашэнку з перамогай на выбарах павіншавалі яго канкурэнты па выбарнай барацьбе Сяргей Гайдукевіч і Мікалай Улаховіч. У вячэрнім эфіры праграмы «Справа прынцыпу» на канале АНТ абодва кандыдаты паведамілі пра гэта. «Я гаварыў перад пачаткам прэзідэнцкіх выбараў, што фаварыт і лідар гэтай гонкі — дзейны Прэзідэнт. Я павіншаваў Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнку з перамогай, гэта правільна, таму што мы павінны быць адзінамі», — адзначыў Сяргей Гайдукевіч. Ён падкрэсліў, што самае галоўнае — гэта моцная, сур'ёзная, дэмакратычная Беларусь, каб над галавой было мірнае неба. Што тычыцца канчатковага размеркавання месцаў кандыдатаў у прэзідэнты, то Сяргей Гайдукевіч выказаў думку, што для дзяржавы гэта

вялікай ролі не сыграе: «Гэта ўжо асабісты інтарэс кандыдатаў у прэзідэнты. Самае галоўнае, што выбары прайшлі, людзі пачулі, яны прыйшлі на выбарчыя ўчасткі. Вельмі рады, што так шмат людзей прыйшло. Для мяне гэта свята».

«Я далучаюся да сваіх таварышаў, калег, канкурэнтаў дзейнага Прэзідэнта і таксама хацеў бы павіншаваць яго з перамогай на выбарах», — сказаў Мікалай Улаховіч, а потым падкрэсліў, што яго не хвалюе, якое выніковае месца на выбарах заняў асабіста ён. «Выбары заўсёды былі святам для нашага народа. Лічу, тое, што перамог патрыёт — маю на ўвазе дзейнага Прэзідэнта Аляксандра Лукашэнку, — для нашай партыі велізарная заслуга, паколькі мы таксама патрыёты. Мы заўсёды падтрымлівалі яго», — адзначыў Мікалай Улаховіч.

Фота БЕЛТА

ВЫБАРЫ-2015: УЖО ГІСТОРЫЯ

Учора ўвесь дзень карэспандэнты «Звязды» працавалі на выбарчых участках і ў інфармацыйным цэнтры Цэнтрвыбаркама. Карэспандэнты аддзела палітыкі вялі адтуль бесперапынны алайн-рэпартаж на нашым сайце. Гадзіна за гадзінай пісаліся новыя старонкі гісторыі нашай краіны. Гісторыі, якой мы былі непасрэднымі сведкамі, якую мы стваралі самі, прышошы на выбары...

У 9 раніцы адкрываецца інфармацыйны цэнтр Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў. Сюды з'язджаюць беларускія і замежныя журналісты, назіральнікі, эксперты. Менавіта гэтае месца ўчора было ў нейкім сэнсе «сарцам» прэзідэнцкіх выбараў. Тут агучвалася самая актуальная інфармацыя, адсюль навіны рассяліліся па радыяцыйных аічных і замежных выданнях. Карэспандэнты «Звязды», працуючы ў інфармацыйным цэнтры, падрыхтавалі хроніку падзей: як Беларусь выбірала Прэзідэнта 11 кастрычніка 2015 года.

10.00.

Лілія Ананіч, міністр інфармацыі Рэспублікі Беларусь, адкрывае інфармацыйны цэнтр Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў.

Тут разгорнуты 4 пляцоўкі нашых нацыянальных тэлеканалаў, тэлеканала «Мір», — паведамляе міністр, — арганізавана сістэма ўнутранай трансляцыі. Для работы журналістаў прэс-цэнтр абсталяваны стаячымі кам'ютарамі з доступам у інтэрнет, ёсць неабходная кантэйнэральная тэхніка, забяспечана магчымасць выхаду на міжнародныя тэлефонныя лініі. Нагадаем, для асветлення выбараў акрэдытавана 940 нацыянальных і замежных журналістаў.

У сваю чаргу старшыня Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў Лідзія Ярмошына адзначае, што вышкі датэрміновага галасавання ў гэтым годзе рэкордныя — 36,05% грамадзян прагаласавала з 6 па 10 кастрычніка. За майой датэрмінова прагаласавала 38% выбаршчыкаў.

928 міжнародных назіральнікаў раз'ехаліся па ўсёй краіне, каб сачыць за выбарамі. Нацыянальных назіральнікаў — больш за 37 тысяч.

Адказваючы на пытанне, ці былі значныя парушэнні падчас датэрміновых выбараў, Лідзія Ярмошына паведала, што ніякіх надзвычайных здарэнняў не фіксавалася. Як праінфармавала старшыня ЦВК, па звестках МНС і МНС, гэтай ноччу ніякіх здарэнняў, што пагражалі б бяспецы выбарчых участкаў, не зафіксавана.

СТАР. 2

«СЁННЯ НАРОД ВЫЗНАЧАЕ СВАЮ ўЛАДУ»

Дзейны кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка прагаласавалі на сталічным выбарчым участку №1, куды прыйшоў разам з сынамі Мікалаем.

Кіраўнік дзяржавы пагутарыў з міжнароднымі і беларускімі назіральнікамі, а таксама з выбаршчыкамі, якія ў гэты час прысутнічалі на участку, паведамаў прэс-служба Прэзідэнта. Пасля гэтага Аляксандр Лукашэнка адказаў на пытанні прадстаўнікоў аічных і замежных сродкаў масавай інфармацыі, якія датычыліся не толькі арганізацыі выбарчага працэсу і ходу выбараў, але і іншых палітычных тэм, у тым ліку міжнароднага напрамку.

Аляксандр Лукашэнка акцэнтаваў увагу прысутных на тым, што Беларусь праводзіць выбары згодна з Канстытуцыяй і заканадаўствам. Прэзідэнт сказаў, што ён падчас цяперашняй выбарчай кампаніі «у ацэнкі тых, хто непрадзятая і адкрыта глядзіць на наш палітычны працэс. «І яны вельмі пазітыўна ацэньваюць не толькі ход прэзідэнцкай кампаніі, датэрміновага галасавання, арганізацыю гэтага працэсу, але і тое заканадаўства, па якім мы праводзім нашы выбары. Напрыклад, камусі не падабаецца датэрміновае галасаванне, але аплот дэмакратыі — Улучанія Штаты — праводзіць датэрміновае галасаванне, па-моўна, нават за некалькі месяцаў да асноўнага. Таму, перш чым крытыкаваць нас (я толькі адзін прыклад назваў, можна шмат), ідзіце адладзьце там гэты працэс, як хто-небудзь хоча».

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў: «Калі мы хочам з вамі адпавядаць нейкім стандартам, давайце раз і назавуць, няхай гэта будзе ў рамках ААН, што мы прапаноўвалі разам з Расіяй, няхай гэта будзе ў межах АБСЕ, тое, што мы прапануем ад імя СНД і ЕАЭС, выпрацаваем гэтыя стандарты. І калі мы іх прыемем, адладзьце там гэты працэс, як хто-небудзь хоча».

Аляксандр Лукашэнка пажадаў апанентам годна падвесці вынікі выбараў. «Я прайграў — я шчыра скажу, што прайграў, хтосьці прайграў — яны павінны шчыра сказаць, што яны прайгралі. Гэта будзе дастойна беларуская дэмакратыя».

рускага народа, і гэта будзе ў скарбонку нашай дзяржавы і нашага народа», — лічыць беларускі лідар.

Прэзідэнт падкрэсліў, што галоўны прынцып яго палітыкі на працягу дваццаці гадоў — «усё павінна быць спакойна, без рэвалюцый», асабліва ў эканоміцы. Ён падкрэсліў, што гатовы на любыя рэформы, але сумняваецца, ці трэба гэта народу. Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што абяцанні беларусам, што будзе рабіць так, як яны хочуць. «Я так і дзейнічаю. Калі вы мне даеце карт-бланш на любую ломку і рэвалюцыйнае пераўтварэнне, калі вы гэтага захочаце — калі ласка. Мы гэта зробім. Пытанне не ўва мне — пытанне ў грамадстве», — сказаў ён.

Закранаючы міжнародную тэматыку, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што Беларусь ніколі не будзе пляцоўкай для нападу на любую дзяржаву. Ва Украіне хутка ўсталяецца мір, і гэтае пытанне адпавядае само сабой, лічыць Аляксандр Лукашэнка. Ён падкрэсліў, што гэта датычыцца не толькі Украіны. «Але не дай Бог некаму захацца бразгаць каля нашых межаў збройні», — дадаў кіраўнік беларускай дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што ў выпадку яго перамогі на выбарах Беларусь не проста застанецца, як цяпер, дружалюбнай Расіі краінай. «Гэта братэрская і самая блікая нам краіна. І ў гэтым вы можаце не сумнявацца! — падкрэсліў Прэзідэнт. — Мы родныя народы і родныя краіны, і гэтай пазіцыі мы будзем прытрымлівацца заўсёды, вядома ж, маючы сваю пазіцыю».

Кіраўнік беларускай дзяржавы пракаментаваў таксама тэму магчымых разлішчэнняў расійскай авіябазы ў Беларусі. Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што не абмяжоўваў гэтага пытання з прэзідэнтам Расіі Уладзімірам Пуціным. Ён выказаў сумненне ў тым, што Расія гатовая і будзе ствараць на тэрыторыі Беларусі падобную базу, таму што гэта велізарныя грошы. Кіраўнік дзяржавы таксама адзначыў, што не бачыць неабходнасці ў яе разлішчэнні ў краіне.

Што датычыцца стаўлення да Захада, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў: «Усё, што Захад пажадаў, усё, што захачае бачыць напярэдні прэзідэнцкі выбараў у Беларусі, прызнаюся шчыра, мы зробім. Таму, калі ў Захадзе ёсць імкненне ўстанавіць з намі адносіны, ніхто і нішто перашкоджаць не можа». На яго думку, на Захадзе пераканаліся ў шкодзе санкцый супраць Беларусі, і ўбачылі, што Беларусь — прыстойная дзяржава.

Беларусі ніколі не было такіх добрых, блізкіх, стратэгічна важных адносін з КНР, як цяпер. Прэзідэнт падзякаваў кітайскаму боку за падтрымку і дапамогу, аказаную ў складаны час для Беларусі.

Вяртаючыся зноў да выбарнай тэматыкі, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што ў Беларусі нікому не дазваляць дэстабілізаваць абстаноўку.

У Беларусі вызначаны месцы, дзе апазіцыя можа без праблем праводзіць свае мерапрыемствы. «Няхай збіраюцца, абмяркоўваюць праблемы, крытыкуюць уладу — становяцца апазіцыяй», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Адзін з журналістаў выказаў думку, што, можа быць, з улікам крызісу ў беларускай эканоміцы можна было проста адмяніць выбары, на што Прэзідэнт Беларусі запярэчыў: «Хто вам сказаў, што ў нас такі крызіс, што нам трэба было адмяніць выбары?».

«Мы дэмакратычная дзяржава і праводзім выбары», — заявіў Прэзідэнт. — Сёння народ вызначае сваю ўладу. Вы ведаеце паўнамоцтвы Прэзідэнта ў Беларусі, і выбары — гэта вельмі важны працэс, і гэта права народа».

На яго думку, вельмі важна, з якім багажом выйдзе пераможца з прэзідэнцкай гонкі. Аляксандр Лукашэнка заявіў, што, калі яго выборчуць на чарговы прэзідэнцкі тэрмін, ён павінен будзе, зыходзячы з таго, што ёсць, забяспечыць вельмі хуткі рух наперад і бясспечнага народа. «Мне нічога не даруючы — ні зарплату, ні эканомікі, ні бяспекі, ні ваеннай абароны. Таму што з мяне адразу спытаюць — а дзе ж ты быў гэтыя гады? Таму я жыву гэтымі пытаннямі», — падкрэсліў Прэзідэнт.

«Будзем працаваць — будзем мець усё», — перакананы кіраўнік дзяржавы. — Каб нармальна жыць, у Беларусі ёсць усё. Але перш чым патрабаваць ад Прэзідэнта, паглядзіце на сябе: ці усё вы робіце для таго, каб жыць нармальна? Калі вы не пакладваючы рук працуеце дзень і ноч і не маеце ў выніку, напрыклад, зарплату (хоць гэта больш да савецкага часу падыходзіць), значыць, тут нешта не так, значыць, трэба нешта та ва ўладзе шукаць. Калі ж вы дзесяць непрацоўваеце і хочаце жыць, як на Захадзе, тады хіба мы можам жыць нармальна? Перш чым чагосьці патрабаваць ад улады, трэба паглядзець на сябе. Што датычыцца мяне, ад мяне заўсёды трэба патрабаваць, таму што вы мяне выбіралі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

«Будзем працаваць — будзем мець усё», — перакананы кіраўнік дзяржавы. — Каб нармальна жыць, у Беларусі ёсць усё. Але перш чым патрабаваць ад Прэзідэнта, паглядзіце на сябе: ці усё вы робіце для таго, каб жыць нармальна? Калі вы не пакладваючы рук працуеце дзень і ноч і не маеце ў выніку, напрыклад, зарплату (хоць гэта больш да савецкага часу падыходзіць), значыць, тут нешта не так, значыць, трэба нешта та ва ўладзе шукаць. Калі ж вы дзесяць непрацоўваеце і хочаце жыць, як на Захадзе, тады хіба мы можам жыць нармальна? Перш чым чагосьці патрабаваць ад улады, трэба паглядзець на сябе. Што датычыцца мяне, ад мяне заўсёды трэба патрабаваць, таму што вы мяне выбіралі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

«Будзем працаваць — будзем мець усё», — перакананы кіраўнік дзяржавы. — Каб нармальна жыць, у Беларусі ёсць усё. Але перш чым патрабаваць ад Прэзідэнта, паглядзіце на сябе: ці усё вы робіце для таго, каб жыць нармальна? Калі вы не пакладваючы рук працуеце дзень і ноч і не маеце ў выніку, напрыклад, зарплату (хоць гэта больш да савецкага часу падыходзіць), значыць, тут нешта не так, значыць, трэба нешта та ва ўладзе шукаць. Калі ж вы дзесяць непрацоўваеце і хочаце жыць, як на Захадзе, тады хіба мы можам жыць нармальна? Перш чым чагосьці патрабаваць ад улады, трэба паглядзець на сябе. Што датычыцца мяне, ад мяне заўсёды трэба патрабаваць, таму што вы мяне выбіралі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

«Будзем працаваць — будзем мець усё», — перакананы кіраўнік дзяржавы. — Каб нармальна жыць, у Беларусі ёсць усё. Але перш чым патрабаваць ад Прэзідэнта, паглядзіце на сябе: ці усё вы робіце для таго, каб жыць нармальна? Калі вы не пакладваючы рук працуеце дзень і ноч і не маеце ў выніку, напрыклад, зарплату (хоць гэта больш да савецкага часу падыходзіць), значыць, тут нешта не так, значыць, трэба нешта та ва ўладзе шукаць. Калі ж вы дзесяць непрацоўваеце і хочаце жыць, як на Захадзе, тады хіба мы можам жыць нармальна? Перш чым чагосьці патрабаваць ад улады, трэба паглядзець на сябе. Што датычыцца мяне, ад мяне заўсёды трэба патрабаваць, таму што вы мяне выбіралі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

«Будзем працаваць — будзем мець усё», — перакананы кіраўнік дзяржавы. — Каб нармальна жыць, у Беларусі ёсць усё. Але перш чым патрабаваць ад Прэзідэнта, паглядзіце на сябе: ці усё вы робіце для таго, каб жыць нармальна? Калі вы не пакладваючы рук працуеце дзень і ноч і не маеце ў выніку, напрыклад, зарплату (хоць гэта больш да савецкага часу падыходзіць), значыць, тут нешта не так, значыць, трэба нешта та ва ўладзе шукаць. Калі ж вы дзесяць непрацоўваеце і хочаце жыць, як на Захадзе, тады хіба мы можам жыць нармальна? Перш чым чагосьці патрабаваць ад улады, трэба паглядзець на сябе. Што датычыцца мяне, ад мяне заўсёды трэба патрабаваць, таму што вы мяне выбіралі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

«Будзем працаваць — будзем мець усё», — перакананы кіраўнік дзяржавы. — Каб нармальна жыць, у Беларусі ёсць усё. Але перш чым патрабаваць ад Прэзідэнта, паглядзіце на сябе: ці усё вы робіце для таго, каб жыць нармальна? Калі вы не пакладваючы рук працуеце дзень і ноч і не маеце ў выніку, напрыклад, зарплату (хоць гэта больш да савецкага часу падыходзіць), значыць, тут нешта не так, значыць, трэба нешта та ва ўладзе шукаць. Калі ж вы дзесяць непрацоўваеце і хочаце жыць, як на Захадзе, тады хіба мы можам жыць нармальна? Перш чым чагосьці патрабаваць ад улады, трэба паглядзець на сябе. Што датычыцца мяне, ад мяне заўсёды трэба патрабаваць, таму што вы мяне выбіралі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

«Будзем працаваць — будзем мець усё», — перакананы кіраўнік дзяржавы. — Каб нармальна жыць, у Беларусі ёсць усё. Але перш чым патрабаваць ад Прэзідэнта, паглядзіце на сябе: ці усё вы робіце для таго, каб жыць нармальна? Калі вы не пакладваючы рук працуеце дзень і ноч і не маеце ў выніку, напрыклад, зарплату (хоць гэта больш да савецкага часу падыходзіць), значыць, тут нешта не так, значыць, трэба нешта та ва ўладзе шукаць. Калі ж вы дзесяць непрацоўваеце і хочаце жыць, як на Захадзе, тады хіба мы можам жыць нармальна? Перш чым чагосьці патрабаваць ад улады, трэба паглядзець на сябе. Што датычыцца мяне, ад мяне заўсёды трэба патрабаваць, таму што вы мяне выбіралі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

«Будзем працаваць — будзем мець усё», — перакананы кіраўнік дзяржавы. — Каб нармальна жыць, у Беларусі ёсць усё. Але перш чым патрабаваць ад Прэзідэнта, паглядзіце на сябе: ці усё вы робіце для таго, каб жыць нармальна? Калі вы не пакладваючы рук працуеце дзень і ноч і не маеце ў выніку, напрыклад, зарплату (хоць гэта больш да савецкага часу падыходзіць), значыць, тут нешта не так, значыць, трэба нешта та ва ўладзе шукаць. Калі ж вы дзесяць непрацоўваеце і хочаце жыць, як на Захадзе, тады хіба мы можам жыць нармальна? Перш чым чагосьці патрабаваць ад улады, трэба паглядзець на сябе. Што датычыцца мяне, ад мяне заўсёды трэба патрабаваць, таму што вы мяне выбіралі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

«Будзем працаваць — будзем мець усё», — перакананы кіраўнік дзяржавы. — Каб нармальна жыць, у Беларусі ёсць усё. Але перш чым патрабаваць ад Прэзідэнта, паглядзіце на сябе: ці усё вы робіце для таго, каб жыць нармальна? Калі вы не пакладваючы рук працуеце дзень і ноч і не маеце ў выніку, напрыклад, зарплату (хоць гэта больш да савецкага часу падыходзіць), значыць, тут нешта не так, значыць, трэба нешта та ва ўладзе шукаць. Калі ж вы дзесяць непрацоўваеце і хочаце жыць, як на Захадзе, тады хіба мы можам жыць нармальна? Перш чым чагосьці патрабаваць ад улады, трэба паглядзець на сябе. Што датычыцца мяне, ад мяне заўсёды трэба патрабаваць, таму што вы мяне выбіралі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

«Будзем працаваць — будзем мець усё», — перакананы кіраўнік дзяржавы. — Каб нармальна жыць, у Беларусі ёсць усё. Але перш чым патрабаваць ад Прэзідэнта, паглядзіце на сябе: ці усё вы робіце для таго, каб жыць нармальна? Калі вы не пакладваючы рук працуеце дзень і ноч і не маеце ў выніку, напрыклад, зарплату (хоць гэта больш да савецкага часу падыходзіць), значыць, тут нешта не так, значыць, трэба нешта та ва ўладзе шукаць. Калі ж вы дзесяць непрацоўваеце і хочаце жыць, як на Захадзе, тады хіба мы можам жыць нармальна? Перш чым чагосьці патрабаваць ад улады, трэба паглядзець на сябе. Што датычыцца мяне, ад мяне заўсёды трэба патрабаваць, таму што вы мяне выбіралі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

«Будзем працаваць — будзем мець усё», — перакананы кіраўнік дзяржавы. — Каб нармальна жыць, у Беларусі ёсць усё. Але перш чым патрабаваць ад Прэзідэнта, паглядзіце на сябе: ці усё вы робіце для таго, каб жыць нармальна? Калі вы не пакладваючы рук працуеце дзень і ноч і не маеце ў выніку, напрыклад, зарплату (хоць гэта больш да савецкага часу падыходзіць), значыць, тут нешта не так, значыць, трэба нешта та ва ўладзе шукаць. Калі ж вы дзесяць непрацоўваеце і хочаце жыць, як на Захадзе, тады хіба мы можам жыць нармальна? Перш чым чагосьці патрабаваць ад улады, трэба паглядзець на сябе. Што датычыцца мяне, ад мяне заўсёды трэба патрабаваць, таму што вы мяне выбіралі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

«Будзем працаваць — будзем мець усё», — перакананы кіраўнік дзяржавы. — Каб нармальна жыць, у Беларусі ёсць усё. Але перш чым патрабаваць ад Прэзідэнта, паглядзіце на сябе: ці усё вы робіце для таго, каб жыць нармальна? Калі вы не пакладваючы рук працуеце дзень і ноч і не маеце ў выніку, напрыклад, зарплату (хоць гэта больш да савецкага часу падыходзіць), значыць, тут нешта не так, значыць, трэба нешта та ва ўладзе шукаць. Калі ж вы дзесяць непрацоўваеце і хочаце жыць, як на Захадзе, тады хіба мы можам жыць нармальна? Перш чым чагосьці патрабаваць ад улады, трэба паглядзець на сябе. Што датычыцца мяне, ад мяне заўсёды трэба патрабаваць, таму што вы мяне выбіралі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

КАБ БЫЛА АЛЬТЭРНАТЫВА

Сяргей ГАЙДУКЕВІЧ — лідар Ліберальна-дэмакратычнай партыі — з'явіўся на выбарчым участку №77 у аграгарадку Сёмкава Мінскага раёна ў атачэнні сваіх саратнікаў па партыі, у ліку якіх і яго сын Алег Гайдукевіч. Ён прагаласавалі па месцы сваёй рэгістрацыі ў дэмакратычнай партыі. У галасаванні ўзялі таксама ўдзел жонка Сяргея Гайдукевіча, Ала Паўлаўна, яна жыве ў Мінску, на участку прысутнічала і старэйшая ўнучка Ліза.

Сяргей Гайдукевіч, дарчы, — адзін кандыдат у прэзідэнты, які галасавалі за мехамі Мінскай кальцавой аўтамабільнай дарогі. Ён павіншаваў усіх прысутных са значнай падзеяй у жыцці краіны. «Выбары — заўсёды свята пры любых абставінах: гэта рух

наперад, развіццё дзяржавы. Як яны пройдуць, так і будзем жыць», — камстатаваў ён.

Сваю перадвыбарчую кампанію Сяргей Гайдукевіч ацэньвае высока, магчыма нават на пяць з плюсам. Сяргей Гайдукевіч упэўнены, што «трэба хадзіць на выбары» для таго, каб людзі бачылі альтэрнатыву, іншыя погляды, праграмы, мелі права выбару.

Што датычыцца ўдзелу ў наступных выбарах Прэзідэнта, то ён адказаў, што не ведае, як адказаць на гэтае пытанне: «Я не доўгаіграючая пласцінка. Сёння вырасла шмат моладзі, якая будзе годна прадстаўляць нашу партыю і ў будучыні на роўных змаганнях з любым кандыдатам».

Таццяна ЛАЗОВСКАЯ, lazovskaya@zviazda.by

Фота БЕЛТА

УЛАСНАЯ СТРАТЭГІЯ

Выбарчы ўчастак, на якім галасавала кандыдат у Прэзідэнты Рэспублікі Беларусь Таццяна КАРАТКЕВІЧ, размяшчаецца ў Мінскім дзяржаўным каледжы мастацтваў па вуліцы Кіжаватава, 9.

Роўна апоўдні Таццяна Караткевіч у суправаджэнні мужа і маці, а таксама членаў свайго выбарчага штаба, прыйшла на ўчастак. На першым паверсе ёй уручылі букет ружэй, яна коротка пагаварыла з людзьмі і, падыймаючыся па лесвіцы на другі паверх, паспела адказаць на пытанні журналістаў.

Кандыдат падала пашпарт, распісалася ў адпаведнай калонцы і пацікавілася ў членаў камісіі, які працэнт выбаршчыкаў прагаласавалі датэрмінова. Потым Таццяна Караткевіч павярнулася ў бок кабінкі і трохі разгубілася, бо дарогу ёй перагарадзіла сцяна са спін журналістаў, якія занялі найбольш выгадныя пазіцыі для таго, каб «зробіць карцінку», калі выбаршчыца-кандыдатка ўжо выйдзе з кабінкі.

Свой выбар перша ў Беларусі жанчына-кандыдат у Прэзідэнты не стала ўтойваць. Яна паказала білетэры і сказала, што насупраць свайго

Фота Навіны БУХАЧ

прозвішча паставіла знак перамогі — лацінскую літару «V». Потым Таццяна расказала, як збіраецца правесці дзень выбараў: паперажываць за свайго сына, які гуляе ў піянербол, сустрацца з

назіральнікамі... «Буду актыўнай», — сказала яна. Кандыдатка прызналася, што ўжо сумуе па выбарчым кампаніі — настолькі ёй спадабалася ў ёй удзелінічаць.

Журналісты ўзялі невялікае інтэрв'ю і ў мужа Таццяны Караткевіч, які прызнаўся, што да такой увагі з боку прэсы не прывык. Было відаць, што ён сапраўды хвалюецца і значна менш упэўнена трымаецца перад камерамі, чым яго жонка.

Ужо на ганку каледжы журналісты «Звязды» Таццяна Караткевіч прызналася, што да крытыкі з боку апазіцыі ставіцца нармальна, але лічыць, што паліцаў адно аднаго граэю не варта.

— У мяне свая стратэгія, у іх свая. Яны маюць права рабіць тое, што яны робяць, і я з усёй павагай стаўлюся да гэтага. Мы усё роўна адна — вольная, дэмакратычная — Беларусь, — сказала кандыдатка.

— А крытыку сваёй праграмы вы прымаеце? — Безумоўна. Нама ідэальных праграм. Заўсёды няма поўнага адказу людзям, заўсёды ёсць што дадаць.

Воля МЯДЗВЕДЗЕВА, medvedeva@zviazda.by

ПАСПРАБАВАЦЬ СІЛЫ ў ПАРЛАМЕНЦЕ

На 54-м выбарчым участку горада Мінска ў 11 гадзін раніцы быў амаль аншлаг. Выбаршчыкі прыходзілі з адным пытаннем: «Чаму так шмат людзей?» На што члены камісіі жвава

Mixail MЯШНІКОВІЧ:

«ЛЮДЗІ ГАВОРАЦЬ ПРА БУДУЧЫНЮ, У ЯКОЙ УПЭЎНЕНЫ»

На сустрэчы з місіяй назіральнікаў ад Міжпарламенцкай асамблеі СНД старшыня Савета Рэспублікі расказаў пра настрой беларусаў

Кіраўнік верхняй палаты беларускага парламента Міхал МЯШНІКОВІЧ звярнуў увагу міжнародным назіральнікам на тое, што ўсе мерапрыемствы, звязаныя з выбарамі Прэзідэнта краіны, вельмі шырока асвятляюцца ў сродках масавай інфармацыі — як друкаваных, так і электронных.

— Вядома, ёсць і пэўны роскід меркаванняў, і гэта зразумела, але, што вельмі прыемна, простыя людзі з гонарам кажучы пра сваю краіну, пра Беларусь — гэта сапраўды дарагога кашце, — адзначае спікер. — Насельніцтва да сітуацыі неабякавае. Я часта бываю ў рэгіёнах, працоўных калектывах: грамадзяне адназначна выказваюць свой пункт гледжання і збіраюцца ўдзельнічаць у выбарах. Відавочны працэс стабільны, паслядоўнай дэмакратызацыі беларускага грамадства, і гэта радуе.

Міхал Мясніковіч падкрэсліў, што беларусы з пэўным пад'ёмам характарызаваюць палітычны, эканамічны і сацыяльны працэсы, якія ідуць у краіне: стабільнасць, рост жыццёвага узроўню і шэраг іншых станоўчых момантаў.

— Мы, члены Савета Рэспублікі, рагулярна працуем у рэгіёнах, валодаем інфармацыяй пра

стан справы: абстаноўка і ў сельскай гаспадарцы, і ў прамысловасці, і ў сацыяльнай сферы спакойная і здаровая, — сказаў сенатар. — Перадвыбарныя праграмы кандыдатаў абмяркоўваюцца ва ўмовах эканамічнай і палітычнай стабільнасці. Таму людзі думаюць, людзі гавораць пра будучыню, у якой яны упэўнены. Мы гэта заўсёды ўлічваем і ўдзячныя выбаршчыкам за ўзаважанне, пазітыўны падыход.

Старшыня Савета Рэспублікі дадаў, што ў краіне на выбарах працуюць назіральнікі з рознымі палітычнымі поглядамі. «Але мы імкнемся, каб у назіральніку усё ж такі было аб'ектыўнае меркаванне, сфарміраванае не нечымі вуснамі або сродкамі масавай інфармацыі. Я ўпэўнены, што ў зносінах з людзьмі, пры адкрытасці, вы ўсе атрымаеце ясны адказ на самыя розныя пытанні. Таму, калі будучы сустрэчы з выбаршчыкамі, участковымі і тэрытарыяльнымі камісіямі, задавайце пытанні, — заклікаў калега парламентарый. — Адказы могуць быць самымі рознымі: прыватнымі і глабальнымі. Могуць быць і катэгорычнымі, але гэта будучы адказы людзей, якія любяць сваю краіну і якім неабякава, у якіх умовах яны жывуць».

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА. medvedeva@zviazda.by

ПАРЛАМЕНТАРЫІ ЗАЦІКАЎЛЕНЫ, КАБ ВЫБАРЫ АДПРАВЯДАЛІ МІЖНАРОДНЫМ СТАНДАРТАМ

Пра гэта спікер Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу гаварыў міжнародным назіральнікам напярэдадні дня выбараў

У суботу, прымаючы групу міжнародных назіральнікаў ад Міжпарламенцкай асамблеі Саюза Незалежных Дзяржаў, Уладзімір Андрэйчанка, старшыня Палаты прадстаўнікоў, перш за ўсё падзякаваў калегам за згоду працаваць на прэзідэнцкіх выбарах у нашай краіне і ўжо праведзенымі імі немалую работу.

Уладзімір Андрэйчанка назваў выбары Прэзідэнта вельмі важнай грамадска-палітычнай падзеяй не толькі для Беларусі, але і для любой дзяржавы, дзе адбываецца падобная электаральная кампанія, бо ад яе вынікаюць многія залежыць будучыня краіны.

— Мы робім усё магчымае, каб гэтыя выбары прайшлі адкрыта, празрыста і дэмакратычна, — запэўніў старшыня Палаты прадстаўнікоў.

Ён заўважыў, што зараз у Беларусі ёсць сацыяльна стабільнасць, грамадзянскі мір і няма міжнацыянальнай, міжканфесійнай варажасці. «Усё гэта дзякуючы таму, што такую палітыку праводзіць кіраўнік нашай дзяржавы, створана адпаведнае заканадаўства і, вядома ж, найперш дзякуючы мудраму беларускаму народу, — дадаў Уладзімір Андрэйчанка. — Бо мы перажылі вельмі шмат узрушэнняў, асабліва тое, што датычыцца Вялікай Айчыннай вайны, падчас якой загінуў кожны трэці беларус. Таму тут усё ведаюць, наколькі важна, каб у краіне быў мір, спакой і згода».

Кіраўнік ніжняй палаты беларускага парламента заўважыў калегам з іншых краін СНД, што сёння ў Беларусі ёсць пэўныя эканамічныя праблемы, бо сусветны фінансавы-эканамічны крызіс не абмінуў краіну.

— Мы крэху заапавалі тэмпы росту валавога ўнутранага прадукту: за 8 месяцаў бягучага года ён склаў 96,5% ад леташняга узроўню, тым не менш мы настроены да канца года выйсці на ўзровень мінулага года, — прайнфармаваў Уладзімір Андрэйчанка. — У цэлым у нас складваецца ўсё нармальна з выплатамі пенсій, дапамогам грамадзянам, няма ніякіх завываваццяў па заробачнай плаце. І мы, безумоўна, усё робім для таго, каб забяспечыць бяспечную і дабрабыт нашага насельніцтва.

Паводле слоў старшыні Палаты прадстаўнікоў, менавіта з гэтага пункту гледжання заканадаўчая ўлада краіны зацкаўлена, каб выбары адпавядалі

міжнародным стандартам і каб усё ахвотныя маглі ўдзельнічаць у назіранні.

Спікер ніжняй палаты беларускага парламента таксама паведаміў, што Выбарчы кодэкс Беларусі адпавядае міжнародным стандартам і дазваляе браць удзел у выбарах усім, хто «ўлічваецца ў наша заканадаўства», стварае магчымыя канкурываць палітычным ідэям і поглядам.

Разам з тым за апошнія пяць гадоў выбарчае заканадаўства карктавалася тройчы, у асноўны па ракамандцы Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека АБСЕ.

Уладзімір Андрэйчанка дадаў, што Беларусь летас далучылася да Канвенцыі СНД аб стандартах дэмакратычных выбараў і заўсёды актыўна ўдзельнічае ў Міжпарламенцкай асамблеі СНД, працуе над удасканаленнем мадэльнага заканадаўства Саюза Незалежных Дзяржаў у галінах дэмакратыі, парламентарызму і захавання выбарчых правоў грамадзян дзяржаў — удзельніц МПА АБСЕ. «Мы, вядома, зацкаўлены пашыраць гэту работу і ўдзельнічаць у міжнародных, вельмі аўтарытэтных арганізацыях па назіранні за выбарамі», — дадаў Уладзімір Андрэйчанка.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА. medvedeva@zviazda.by

«ВЫБАРЧАЕ ПРАВА І ПРАКТЫКУ ЯГО ПРЫМЯНЕННЯ У ВАШАЙ КРАІНЕ МОЖНА ВЫКАРЫСТОЎВАЦЬ ЯК ПРЫКЛАД»

Леанід СЛУЦКІ, старшыня Камітэта Дзяржаўнай Думы Расійскай Федэрацыі па справах Саюза Незалежных Дзяржаў, еўрапейскай інтэграцыі і сувязі з сусайчынікамі, член Камісіі Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі па інфармацыйнай палітыцы, падзяліўся сваімі назіраннямі.

— Я прыбыў сюды ў дзвюх іпастасях: як кіраўнік дэлегацыі Дзяржаўнай Думы — у складзе місіі па назіранні за выбарамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь МПА СНД, і як кіраўнік дэлегацыі Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі, — патлумачыў свой статус расійскай парламентарый. — У выбарчай справе, як магчыма, у спорце, трэба параўноўваць не з кімсьці, а з самім сабой некалькі гадоў таму. Параўноўваючы гэтыя выбары з папярэднімі, мы бачым канкрэтныя дэмакратычныя новаўвядзенні, якія, безумоўна, выклікаюць станоўчую рэакцыю.

У якасці прыкладу назіральнік прывёў мітынгі ў падтрымку аднаго з апазіцыйных кандыдатаў у прэзідэнты. Каб іх правесці, дастаткова было толькі паведаміць аб гэтым мясцовым уладам — пераадоляць складаныя дазвольныя перашкоды не прыйшлося.

— Мы бачым рэальныя дэмакратычныя змены, якія інтэрпрэтаваць апанентам Беларусі будзе досыць складана, — лічыць Леанід Слуткі. — Спадзяюся, што і пазіцыя аб'яднанай каманды Парламенцкай асамблеі АБСЕ і Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы будзе аб'ектыўнай, збалансаванай і насяці канструктыўны характар.

Старшыня Камітэта Дзяржаўнай Думы выказаў спадзяванне, што ў Беларусі не ўзнікне пунктаў напружання вакол асобных кандыдатаў. «Дэмакратыя ў Беларусі, якая прайшла напружаны шлях развіцця ў постсавецкі перыяд, дайшла да той адзнакі, калі мы можам казаць пра сапраўды дэмакратычны выбарчы працэс. Больш за тое, цяпер многія могуць выбарчае права і практыку яго прымянення ў вашай краіне выкарыстоўваць як прыклад», — рэзюмаваў назіральнік.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА. medvedeva@zviazda.by

«ЛЮДЗІ ТУТ ВЕДАЮЦЬ, ШТО ІМ ТРЭБА»

Другая ў свеце жанчына-касаман'ўт, двойчы Герой Саветаў Саюза, намеснік старшыні Камітэта Дзяржаўнай Думы па абароне Святлана САВІЦКАЯ знаходзіцца ў гэтыя дні ў Мінску ў якасці міжнароднага назіральніка ад МПА СНД Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі. У нядзелю яна падзялілася з журналістамі сваімі ўражаннямі ад выбараў Прэзідэнта:

— Раніцай я пабыла на адкрыцці аднаго з участкаў, прысутнічала пры аплячванні ўрнаў. Да гадзіны дня наведвала яшчэ прыкладна сем участкаў. Я не ўпершыню з'яўляюся назіральнікам ад СНД і ад Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі і магу параўноўваць. Цяпер галасаванне праходзіць нават спакойней, адчуваецца, што людзі, якія прыходзяць на участкі, ужо ведаюць усю кандыдатаў. За ўвесь час, пакуль была на галасаванні, бачыла толькі аднойчы, каб выбаршчык падышоў да інфармацыйнага стэнда і пачаў чытаць біяграфію кандыдатаў. Гэта сведчыць пра тое, што людзі прыйшлі, відавочна, ужо зрабішы для сябе выбар. Напрыклад, у Расіі вельмі часта людзі прыходзяць і пачынаюць вылучаць інфармацыю, і толькі потым вырашаюць, за каго галасаваць.

Ніякіх парушэнняў я пакуль не заўважыла. Увогуле, я ніколі не бачыла сур'ёзных парушэнняў у вашай краіне, іх не было і на ранейшых выбарах, калі былі «накат» з боку Захаду. Людзі прыходзяць і галасуюць, ніхто на іх не цісне. Думаю, што беларусы выбіраюць таго кандыдата, якому больш за ўсё давораюць.

Мы сустракаліся з Лідзіяй Міхайлаўнай Ярмошынай, яна заўсёды сустракаецца з назіральнікамі з розных арганізацый і падрабязна, з веданнем справы расказвае пра сітуацыю, таму гэтыя сустрэчы бываюць вельмі карысныя. Яна вопытны чалавек, і я ведаю, што галасаванне арганізуецца ў адпаведнасці з заканадаўствам. Заканадаўства змяняецца, але гэтыя змены адпавядаюць рэальнасці.

Калі параўнаць беларускую выбарчую кампанію з расійскай, то ў нас няма парoga ўзросту, але ў Расіі на прэзідэнцкіх і парламенцкіх выбарах бывае вельмі высокая. Маладзё прыходзіць групамі. Тут я бачу, што прыходзяць пасаско альбо сем'ямі. Магчыма, гэта таму, што ў нас выбары праходзяць у вельмі вострай палітычнай барацьбе. І прыходзіць сачыць, каб не было такіх негатывных з'яў, як «карусель». Тут я ўвогуле ніколі падобнага не бачыла.

Так, у Беларусі ёсць дэтрмінавае галасаванне і ёсць яго крытыка. Але, з іншага боку, лічу, што няхай лепш будзе дэтрмінавае, чым пазавіць людзей магчымымі прагаласаваць у іншы дзень. Няхай тыя, хто хоча ў нядзелю кудысьці з'ехаць, прыйдуць і спакойна прагаласуюць загада.

Беларусь — спакойная, упэўненая краіна, людзі тут даўно ведаюць, што ім трэба, каму давяраць, а каму не. Апошнія дзесцігоддзі развіцця Беларусі паказваюць, што беларусы не памыляюцца. Я часта бываю ў Мінску (у мяне муж беларус), рогулярна прыязджаю з 1972 года. Беларусь — дагледжаная еўрапейская краіна, у якой вельмі прыемна знаходзіцца. Не ведаю ніводнага расіянина, які пабываў бы ў Беларусі і не застаўся ў захваленні. Многія вельмі задаволены адпачываннем у беларускіх здраўнічках, сэрвісам, узроўнем медыцыны. Вы паціку, але ўпэўнена робіце тое, да чаго трэба імкнуцца любой краіне. Расія ёсць чаму паучыцца, асабліва ў сельскай гаспадарцы.

Дарэчы, многія нашы гарады, асабліва тыя, што знаходзяцца поблізу заходніх межаў, бяруць прыклад з беларускіх гарадоў, якія нават глыбінчэй не назавеш, бо ўсе яны дагледжаныя, прыведзены ў парадак. Беларускае райцэнтра — гэта не перыферыя, гэта проста прыгожыя невялікія еўрапейскія гарады.

Варанавічы. Там пахаваны бацька. Часта прыязджаю на яго магілу. Падтрымліваю сувязі з аднакласнікамі, знаёмымі. Мне было 10 гадоў, калі мы з'ехалі ў Расію... У Віцебску і Беларусі адчуваю сябе, як дома. Лічу, што гэта абсалютна еўрапейскі горад і дзяржава. Прыемна гуляць па чыстых вуліцах, усюды адчуваецца ўтульнасць. Прыемна бачыць прыгожых людзей. Заўважыла, што ўсё больш людзей

Варанавічы. Там пахаваны бацька. Часта прыязджаю на яго магілу. Падтрымліваю сувязі з аднакласнікамі, знаёмымі. Мне было 10 гадоў, калі мы з'ехалі ў Расію... У Віцебску і Беларусі адчуваю сябе, як дома. Лічу, што гэта абсалютна еўрапейскі горад і дзяржава. Прыемна гуляць па чыстых вуліцах, усюды адчуваецца ўтульнасць. Прыемна бачыць прыгожых людзей. Заўважыла, што ўсё больш людзей

«ХАЧУ АДЗНАЧЫЦЬ ПАЛІТЫЧНУЮ АКТЫЎНАСЦЬ БЕЛАРУСАЎ»

З вядомым расійскім палітыкам Таццянай МАСКАЛЬКОВАЙ, якая назірае за нашымі выбарамі, карэспандэнт «Звязды» пагутарыў на участку ў Віцебскім дзяржаўным медыцынскім універсітэце. Таццяна Мікалаеўна нарадзілася ў Віцебску. Яна — дэпутат Дзяржаўнай Думы Расійскай Федэрацыі V і VI скліканняў, намеснік старшыні Камітэта па справах СНД, еўрапейскай інтэграцыі і сувязях з сусайчынікамі. Паралельна — член Парламенцкага сходу Саюза незалежных дзяржаў Расіі і Беларусі, старшыня Камісіі па заканадаўстве і рэгламенце. Гэтая абаяльная жанчына — доктар юрыдычных і філосафскіх навук, прафесар, заслужаны юрыст РФ, генерал-маёр МУС Расіі.

— Калі я прыязджаю ў Беларусь, у мяне асаблівы стан душы, і гэта немагчыма перадаць словамі. Я нарадзілася ў Віцебску. Тут у паветрана-дасантных войсках служыў мой бацька. Жыла наша сям'я і ў Полацку... Я вучылася ў школе ў горадзе

Баранавічы. Там пахаваны бацька. Часта прыязджаю на яго магілу. Падтрымліваю сувязі з аднакласнікамі, знаёмымі. Мне было 10 гадоў, калі мы з'ехалі ў Расію... У Віцебску і Беларусі адчуваю сябе, як дома. Лічу, што гэта абсалютна еўрапейскі горад і дзяржава. Прыемна гуляць па чыстых вуліцах, усюды адчуваецца ўтульнасць. Прыемна бачыць прыгожых людзей. Заўважыла, што ўсё больш людзей

Баранавічы. Там пахаваны бацька. Часта прыязджаю на яго магілу. Падтрымліваю сувязі з аднакласнікамі, знаёмымі. Мне было 10 гадоў, калі мы з'ехалі ў Расію... У Віцебску і Беларусі адчуваю сябе, як дома. Лічу, што гэта абсалютна еўрапейскі горад і дзяржава. Прыемна гуляць па чыстых вуліцах, усюды адчуваецца ўтульнасць. Прыемна бачыць прыгожых людзей. Заўважыла, што ўсё больш людзей

ВЫБАРЫ У ВАШАЙ КРАІНЕ — ГЭТА ўРАЧЫСТАСЦЬ, СВЯТА, ЛІЧЫЦЬ НАЗІРАЛЬНІК ПА ВЫБАРХ АўСТРЫІ

«Я лічу, што праца на участках арганізавана вельмі добра. У мяне засталася станоўчае ўражанне», — заявіў Пётр БАХМАЙЕР, прафесар, старшыня Аўстрыйска-Беларускага таварыства, каментуючы свае назіранні па выбарах у Беларусі.

Спадар Бахмайер, перш чым звярнуцца да прэсы, зааву гутарку з членамі ўчастковай выбарчай камісіі №46 г. Мінска. На пытанні аб тым, які выбаршчыкі члены камісіі і яе старшыня, тыя шчыра задавалілі прафесара адказам і дадалі, што гэтая праца для іх зусім няцяжка. А таксама расказалі, што дзеткам, якія прыйшлі на выбары з бацькамі, і тым, хто ўпершыню галасуе, робяць невялікі падарунак — сцяжок з надпісам «Квітнін, Беларусь», які ўручылі і замежнаму гошцю.

— У мяне склалася ўражанне, што выбары ў Беларусі — гэта ўрачысць, свята, — кажа старшыня Аўстрыйска-Беларускага таварыства. — Мы бачылі адкрыты канцэрт, танцы, музыку. Гэта вельмі прыемна. Праўда, для мяне зусім дзіўна і нечакана. У нас у Аўстрыі такога няма.

Апошні раз прафесар быў у Беларусі 7 гадоў таму. Тады ён, які і сёлета, выступіў у якасці назіральніка за выбарамі: «На парламенцкіх выбарах у 2008 годзе я быў у якасці назіральніка ад АБСЕ. У мяне тады склалася станоўчае ўражанне ад краіны і пануючай атмасферы. Я назіраў за выбарамі і ўсё, на мой погляд, было ў парадку, як АБСЕ сказала, што гэта было не зусім па еўрапейскіх стандартах.

Пётр Бахмайер адзначыў, што створаны камфортыны ўмовы для работы назіральнікаў: «Праца назіральнікаў добра арганізавана. Мой калега-беларус суправаджае мяне паўсюль, дзе неабходна, у тым ліку і на выбарчых участках. Мы ездзім на машыне. Быць назіральнікам у вашай краіне — не складаная праца. Таму што тут усё спакойна. Гэта прыемна».

На думку аўстрыйскага прафесара, выбары ў рэспубліцы адбываюцца на належным узроўні і іх можна назваць легітымнымі: «Я лічу, што выбары ў Беларусі дэмакратычныя, бо ў прэзідэнцкай гонцы ўдзельнічае 4 кандыдаты, і выбіраецца той, які набраў больш за ўсё галасоў. Ён і становіцца прэзідэнтам».

Наша размова адбылася яшчэ да моманту, калі сталі вядомы вынікі выбараў. Таму мы папрасілі спадара Бахмайера іх спрагназаваць. «Я лічу, што Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка будзе абраны, таму што не бачу яму альтэрнатывы. Няма іншага кандыдата, які можа абяцаць тыя ж самыя умовы для жыцця людзей, што і ён. Таму я чакаю, што за яго прагаласую большасць».

Вараніка ПУСТАВІТ. pustavit@zviazda.by

ШЧЫРАЕ ВОЛЕВЫЯЎЛЕННЕ

Галоўны крытэрыі выбараў — задавальненне чаканняў народа, праяўленне волі большасці грамадзян

Такую думку падчас гутаркі з карэспандэнтам «Звязды» выказаў назіральнік з Балгарыі Захары ЗАХАРЫЕЎ, старшыня Федэрацыі дружбы з народамі Расіі і СНД, старшыня фонду «Славяне», член вышэйшага савета сацыялістычнай партыі Балгарыі.

— Спадар Захары, падзяліцеся, калі ласка, уражаннямі ад назіранняў на выбарчых участках.

— Я наведваў ужо чатыры. Тры з іх — падчас дэтрмінавага галасавання. Уражанняў у мяне такія: усё адбываецца па лініі і нацыянальных, і міжнародных стандартаў. На участках праца арганізавана на належным узроўні. Я ў Беларусі ў якасці назіральніка не ўпершыню. У гэты раз, які і заўжды, усё адбываецца спакойна, нармальна.

Мне здаецца, што няма ніякіх падстаў для прэтэнзій і да арганізацыі, і да правядзення выбараў. Калі яны будуць зноў, то не з майго боку, а ад майх калегаў-назіральнікаў ад АБСЕ. Наконт дэтрмінавага галасавання заўсёды шмат прэтэнзій. Я раней прыязджаў у складзе групы назіральнікаў ад АБСЕ, калі яны выказалі такога кшталту заўвагі; у мяне іх не было. На мой погляд, гэтыя заўвагі неапатныя. Шмат у якіх дзяржавах прынятая практыка дэтрмінавага галасавання.

Па шчырасці, я заўжды рады прыехаць у Мінск. Бо беларуская сталіца

мяняецца нават не па гадах, а па месяцах. Заўжды новыя будоўлі, узводзяцца новыя раёны. Я лічу, што Мінск не толькі адзін з самых акуртатных і добра арганізаваных гарадоў у Еўропе, але і адзін з самых прыгожых.

— Ці назіралі вы за выбарамі ў іншых краінах?

— Я быў назіральнікам у Расіі, Казахстане, Азербайджане, некалькі разоў у Беларусі, у былой Югаславіі, Сербіі. Сам я быў удзельнікам парламенцкіх выбараў у нас, у Балгарыі. Так што добра ведаю і гэту сістэму. У кожнай сістэме могуць быць нейкія хібы. Галоўнае, каб наршыце волевыяўленне народа праявілася ў поўнай ступені і адпавядала чаканням грамадскасці.

Напрыклад, у некаторых балканскіх краінах ёсць такія праблемы, пра якія ў Беларусі ніхто і не чуў. Гэта купля і продаж галасоў. Калі ў аднаго з кандыдатаў шмат грошай, ён дае, напрыклад, тысячы людзей з выбарчага участка пэўную суму, і тыя за яго галасуюць. Гэты метад пераважна прымяняецца для этнічных меншасцяў. Напрыклад, цыганоў.

Ці кандыдат не набывае галасы, а выкарыстоўвае іншыя магчымасці — агітацыю і прапаганду ў СМІ. Значыць, набывае плошчу ў газеце, эфірны час на тэлебачанні і радыё і атрымліваецца больш канкурэнтаздольным, чым іншыя кандыдаты.

Вараніка ПУСТАВІТ. pustavit@zviazda.by

НА ВЫСОКІМ УЗРОЎНІ

На Гродзеншчыне было акрэдытавана больш за 5 тысяч нацыянальных назіральнікаў за выбарамі Прэзідэнта Беларусі, а таксама назіральнікаў ад АБСЕ, СНД і іншых міжнародных структур. Вось якія думкі склаліся, напрыклад, у дэпутатаў Дзяржаўнай Думы Расійскай Федэрацыі, якія прадстаўлялі падчас назірання за выбарамі ў Гродне місію выканкама СНД і Парламенцкі сход Саюза Беларусі і Расіі.

Святлана МАКСІМАВА: — Нас вельмі задавальняе, як праходзіць выбары. Наведалі ўжо сем участкаў, і ўсюды выбарчы працэс арганізаваны бачаюцца, з добрым доступам і для выбаршчыкаў, і для назіральнікаў. Усё вельмі празрыста.

Выбаршчыкі, з якімі мы размаўлялі, казалі, што з задавальненнем ідуць на выбары, паколькі ім не усё роўна, як далей будзе жыць і развівацца іх краіна. Гэта вельмі правільная пазіцыя. Дарэчы, дагэтуль я была ў Беларусі назіральніцай на парламенцкіх выбарах. І сёння бачу, што выбарчая кампанія, ужо прэзідэнцкая, зноў праходзіць на вельмі высокім узроўні.

Міхал БАРЦОЎ: — Я не ўпершыню працую ў Беларусі ў якасці назіральніка за выбарамі, неаднойчы выконваю гэтыя функцыі і ў іншых краінах. І ўвесь час пераканваюся, што беларускія выбары арганізаваны на ўзроўні міжнародных стандартаў. Беларусь ніводнага разу не ўдарыла тварам у грязь, усё адбываецца згодна з яе Выбарчым кодэксам.

Мы ўжо пабылі на многіх выбарчых участках у Гродне, і ніхто з прадстаўнікоў кандыдатаў у прэзідэнты не звярнуўся са скаргай, не сказаў, што нешта парушана.

Барыс ПРАКОПЧЫК. prakopchik@zviazda.by

«НІЯКІХ ПАРУШЭННЯЎ, УСЁ ІДЗЕ НАРМАЛЬНА»

Міжнароднага назіральніка ад місіі выканкама СНД Ігара КАПЛУНОВА карэспандэнт «Звязды» сустрэў у аграпрадку Мічурынскае Гомельскага раёна на выбарчым участку №49, які размяшчаецца ў Доме культуры КСУП «Брылёва».

Назіральнік з самай раніцы аб'язджаў розныя ўчасткі ў Гомельскім раёне.

ЕўРОПА БУДЗЕ ВЫМУШАНА СКАРЭКЦІРАВАЦЬ СВАЮ ПАЛІТЫКУ ў ДАЧЫНЕННІ ДА БЕЛАРУСІ

Такі пункт гледжання выказаў галоўны рэдактар газеты «СБ. Беларусь сегодня» Павел Якубовіч падчас тэлепраграмы «Клуб рэдактараў» у эфіры канала «Беларусь 1».

Павел Якубовіч падкрэсліў, што многія еўрапейскія палітыкі разумеюць, што пяць гадоў Еўрасоюза паводзіў сябе недастаткова канструктыўна ў

дачыненні да Беларусі. «Яны гэта бачаць, а шмат хто і ў адкрытую прызнае. Перш за ўсё гэта відавочна для Польшчы, Германіі і краін Балтыі. На фоне сённяшніх геапалітычных узрушэнняў з'яўляецца неабходнасць скарэкціраваць палітыку ў дачыненні да Беларусі», — лічыць Павел Якубовіч.

«Мяркую, што пэўныя змены адбудуцца і ва ўнутранай, і ў знешняй палітыцы», — сказаў Павел Якубовіч. — Мы чакаем разумных, выразных, рэальных змен».

Ірына АСТАШКЕВІЧ. astashkevich@zviazda.by

ОАО «БЕЛТРУБОПРОВОДСТРОЙ»

г. Минск, ул. М. Богдановича, д. 129
сообщает, что 23 октября 2015 г.
в 11.00 в конференц-зале
акционерного общества по адресу:
220123, г. Минск, ул. М. Богдановича, 129

**СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ
ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ
С ПОВЕСТКОЙ ДНЯ:**

1. Согласование и утверждение условий крупной сделки (общей суммы взаимосвязанных сделок).
- Собрание проводится в очной форме. Дата составления списка лиц, имеющих право на участие в собрании, 13 октября 2015 года.
- С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: г. Минск, ул. М. Богдановича, 129 в рабочие дни с 16 октября 2015 г.
- Регистрация участников собрания с 9.00 до 10.45 по месту проведения собрания. Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционерное общество – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность.
- Сведения по телефону: 334-93-19, 334-33-83.

Совет директоров
УНП 100384117

Падзея

ДОМ, ДЗЕ НЕ ПАМІРАЕ НАДЗЕЯ

У Магілёве адкрылася аддзяленне палітычнага вяртаньня абласнога акадэмічнага дыспансера.

Хоспіс размясціўся ў сценах адноўленага будынка па вуліцы Лепаўскага — у самым цэнтры горада. Да пешаходнай Ленінскай ад яго рукой падаць. Лічыцца, што хоспіс — апошні адрэзак у жыцці чалавека. Але галоўны яго дэвіз гучыць так: «Калі пацыента нельга вылечыць, гэта не значыць, што яму нельга дапамагчы». Аддзяленне разлічана на прыём адначасова 30 хворых, яшчэ 15 чалавек змогуць атрымаць амбулаторную дапамогу.

— Адрчыццё хоспіса — гэта адзін з элементаў той палітыкі ў галіне аховы здароўя і сацыяльнай абароны насельніцтва, якая ажыццяўляецца ў нашай

Нэлі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by

Іншая рэальнасць

Праз некалькі дзён пасля канцэрта ў мінскім «Чайным пакоі», які пераносіць у іншую рэальнасць, мы зноў сустрэліся з Андрэем Жыліным за гарбатай. Але ў іншай атмасферы... Гутарылі ў кватэры, дзе спыніўся расійскі музыкант, для якога японская традыцыйная флейта сякухаці стала нечым большым, чым проста любімы музычны інструмент. На кухонным сталі ялалі флейты з бамбуку, ноты п'ес для сякухаці. Зялёная гарбата надавала гутарцы яшчэ больш глыбіні...

ЦІ ЁСЦЬ ЖЫЦЦЁ ПАСЛЯ СЯКУХАЦІ?

— Уся музыка флейты сякухаці — гэта...

...Вечер у верхавінах соснаў, тое, што найлепш падкрэслівае цішыню. Каб пачуць цішыню, трэба пачуць гук — каб было з чым параўнаць. У музыцы сякухаці ёсць усё: прысьвіты, шоргаты...

— Андрэй, адкуль у цябе любоў да музыкі?

— У пачатковых класах школы ў мяне ўжо была свая група «Сухары мочаныя». Ігралі на скрынях, разладжаных гітарах, бабуліным піяніна. Натуральна, у той час нашымі кумірамі былі «The Beatles». Потым усё захапілася цяжкімі рокамі. Ужо тады я пачаў разумець, што, пры ўсёй павазе да рок-музыкі, яе гучнасць і пастаянная экстазика вымтваюць мяне. Я адчуў патрэбу ў той музыцы, якая супакоівала б, надавала сіл для далейшага руху. Так я і прышоў да японскай бамбукавай флейты сякухаці.

— Ці падзяляеш ты сваё жыццё на «да сякухаці» і «пасля сякухаці». На канцэрт ты кажаў, што кінуў курыць за адзін дзень...

— Так! Калі нават узяць чыстую фізіялогію... Да гэтага я курыў 9 гадоў. Калі пачаў іграць на сякухаці, курэнне стала змяніцца. Як самураі мянялі меч на флейту, прыходзячы ў храм, гэтак жа і я памянуў цыгарэты на сякухаці... Стаў вострай адчуваць смакі ды пахі... Акрамя гэтага, падчас ігры на сякухаці працуе дыяфрагменная дыханне і пачынаеш сябе лепш адчуваць: поўная вентыляцыя лёгкіх, больш паступае кіслароду ў кроў. Галава пачынае значна лепш чыіцца. А калі падняцца на узровень філасофскі... Сам працэс ігры на сякухаці мяне вельмі моцна памянуў у лепшы бок. Я адразу ж стаў больш спакойным. Асабліва дапамагае іграць п'есы «Кірай»: калі адну ноту трэба даіграць з пачатку і да канца, не перабагаючы на наступную. Усё адбываецца «тут і цяпер».

— На канцэрте я сама адчула, што гукі сякухаці пазбаўляюць мітусні, прыбіраюць лішняе, прыадкрываюць сутнасць, прымушаюць адчуць цішыню. А што ты сам адчуваеш, калі іграеш?

— Тое ж, што і слухач. Але яшчэ і кантралюю ход п'есы. Часта іграю з залюшчанымі вачыма — гэта дапамагае ўвайсці ў гук і шыра аддаць усё, што маю... Гук сякухаці па даследаваннях еўрапейскіх навукоўцаў успрымаецца як чалавечы голас, што стварае эфект паглыблення ў бгучы момант і заспакаення рабіны свядомасці.

**САМАЕ ДАРАГОЕ
Ў ЯПОНІЮ —
ГЭТА ДАРОГА**

— Як адбываецца працэс навування традыцыйнай японскай музыкі?

— Метад заключаецца ў тым, што вучань іграе з Настаўнікам адно і тое ж. І гэта наколькі проста, настолькі і эфектыўна. Гэта і ёсць японская сістэма «іграй, як я»: воль Сэнсэй, усё, што ён кажа, з'яўляецца ісцінай.

— На youtube.com ёсць відэа, дзе ты іграеш на флейце... у вадзе.

— Так, у інтэрнэце можна знайсці відэа «сякухаці ў вадзе», дзе я іграю на пластыкавай сякухаці-Ю, ныраючы, плаваючы... Але асабіста я паміж фабрычнай пластыкавай флейтай і айнаванай бамбукавай заўсёды абраю айнаваную. У любой бамбукавай флейце ёсць свая жывая, непаўторная гісторыя, а сякухаці-Ю — гэта адна з многіх пластыкавых копіяў. І бамбук прыёмнай трымаць у руках.

— Ты ездзіў у Японію...
— Быў там усяго адзін раз. Але доўга — два тыдні.

**ВЕЦЕР
У ВЕРХАВІНАХ
СОСНАЎ,
АБО ПАМЯНЯЦЬ
ЦЫГАРЭТУ НА ФЛЕЙТУ**

Пра тое, як сякухаці дапамагла кінуць курыць, чаму жыццё замежніка ў Японіі не цукар і пра бансай-аленя, які ледзь не з'еў карту...

— Доўга?

— Па тамтэйшых коштах — доўга. Самае дарагое ў Японіі — гэта дарога. Туды дарога даляецца і дарога там падарожнічаць, калі хочаш перамяшчацца хутка. Я падарожнічаў па краінах праехалі за паўдня. Токіа, Нара, Хірасіма, Кумамота... Гэта быў 2012 год, калі праходзіў Суветны фестываль сякухаці ў горадзе Кіёта.

— У чым адрозненні нашага менталітэту ад японскага?

— Першае, што адразу кідаецца ў вочы, — гэта іх ветлівасць, жаданне дапамагчы замежніку. Даходзіла да таго, што аднойчы выходжу з вагона, дастаю карту, а да мяне ўжо падыходзіць японка і кажа на ламайнай англійскай: «How can I help you?». Цікава, што многія японцы валодаюць англійскай мовай, аднак, саромаюцца на ёй гаварыць, боючыся зрабіць памылку, нават наймаюць перакладчыкаў. Страціць годнасць для японца — жахліва. Мабыць, гэта засталася яшчэ з часоў самурая. І жанчыны не выключэнне. Музыка сякухаці не з'яўляецца суперпапулярнай, але пры гэтым японцы вельмі паважаюць уласную традыцыю, карані — гэта тое, чаму нам варты павучыцца. Яшчэ такія рысы, як згуртаванасць у працы, настойлівасць: японец будзе біцца лбом аб сцяну, пакуль та я не ўпадзе альбо пакуль ён лоб не разаб'е.

— Якія ўражаны ад Беларусі?

— Добрая. З аднаго боку, Мінск — сталічны горад, з другога — тут няма такога ажыятажу ды маскоўскага рытму. Мне гэта па душы. Яшчэ спадабалася адкрытая ўвага, жывая цікаўнасць людзей. Публіка рэагуе, задае пытанні. Асабліва датычна свайго музыкі. Часам іграю малым складам сваёй ансамблі і спадзяюся таксама прывеці яго ў Беларусь. Быў у Мірскім замку, Нясвіжы. Для мяне Мінск чымсьці падобны да Кіева па сваёй мёрнасці. Менавіта гэтага бракуе ў Маскве, згублена беззваротна нават у Хімакх.

— А як табе «беларуская мова» па гучанні?

некаторых ёсць рогі). Стаю я ў гэтым горадзе і раптам адчуваю, што мой адзіны сродак навігацыі па горадзе — карту з англійскімі пазначэннямі — хтосьці вырывае з рук. Гляджу, а гэта алень, які прыняў за пачастунак... Давялося адабываць...

**БЕЛАРУСКАЯ МОВА
ПРЫГОЖАЯ, ПЛАЎНАЯ**

— Раскажы крыху пра свой свежы альбом.

— Ён называецца «Спакой і свабода»: тое, чым з'яўляецца для мяне музыка сякухаці — свабодай розуму і думак. З мастацтвам па афармленні мне вельмі пашанцавала — гэта мая маці. Маё захапленне сякухаці падштурхнула да мя дзялянага (хоча да гэтага яна працавала канструктарам на заводзе). Гэта трэці альбом. Да яго былі яшчэ запісы... Адзін з іх — «Цішыня і гук» — вынік гадавога падарожжа, калі я запісваў сякухаці ў розных частках свету (у альбоме можна пачуць гаўканне сабак, гукі электрычак, цурчанне рэчкі — усё гэта тое, на што мы звычайна не звяртаем увагі праз спешку). Напрыклад, у Італіі ёсць грот «Вуха Дыянісія», дзе ўзрушвае прыродная рэверберацыя.

— Якія ўражаны ад Беларусі?

— Добрая. З аднаго боку, Мінск — сталічны горад, з другога — тут няма такога ажыятажу ды маскоўскага рытму. Мне гэта па душы. Яшчэ спадабалася адкрытая ўвага, жывая цікаўнасць людзей. Публіка рэагуе, задае пытанні. Асабліва датычна свайго музыкі. Часам іграю малым складам сваёй ансамблі і спадзяюся таксама прывеці яго ў Беларусь. Быў у Мірскім замку, Нясвіжы. Для мяне Мінск чымсьці падобны да Кіева па сваёй мёрнасці. Менавіта гэтага бракуе ў Маскве, згублена беззваротна нават у Хімакх.

— А як табе «беларуская мова» па гучанні?

ПРОСТА СМЕХАТА

— А цяпер гісторыя пра тое, як я пачаў іграць на сякухаці... Гэта проста смехата! У адным з маскоўскіх падземных пераходаў купіў дыск «Флейты свету». Падчас праслушвання мелодыі першага трэка я проста «ляцеў»... Страшна захацелася даведацца, што за флейта там гучыць. Адна «добрая душа» сказала, што гэта японская флейта сякухаці... Купіў сабе яе, навучыўся іграць, чытаць японскія ноты, «па дарозе» кінуў курыць, запісаўся ў маскоўскую кансерваторыю. Праз год я перавярнуў дыск і выявіў, што ў першым трэку гучыць палярачная еўрапейская флейта... А пра сякухаці ні слова! Але я ўжо настолькі спыналі ні тое, што Сэнсэй курыць, ні тое, што гук з упадабанай мной трэка — гэта НЕ сякухаці...

— Ты казаў пра аленя, які з'еў тваю карту...

— Хацеў з'есці. Гэта было ў японскім горадзе Нара, там свабодна ходзіць алені ростам да кося чалавека. Іх можна карміць з рук (пояс прадаецца на кожным рагу вуліцы). Калі гэтыя алені падыходзяць да чалавека, то яны па-японску кланяюцца (у

Извещение о проведении повторных аукционных торгов по продаже права заключения договора аренды помещений РУП «Брестское отделение Белорусской железной дороги»

№ лота	Наименование, местонахождение и характеристика объекта	Начальная цена продажи (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Размер арендной платы в месяц	Условия продажи
1	право заключения договора аренды на 5 лет помещений общей площадью 408,7 кв.м на 1-м этаже здания вокзала (инв. № 100С-47089) по адресу: пл. Привокзальная, 1 в г. Бресте для организации услуг общественного питания и розничной торговли продовольственными товарами	12 261 000	1 226 000	245,220 базовой арендной величины	Трудоустройство штата работников в количестве 30 человек; заключение договора аренды на оборудование в количестве 55 единиц, инвентарь и хозяйственные принадлежности в количестве 450 номенклатурных позиций; запрет на продажу алкоголя после 22.00, выполнение требований СТП БЧ 43.286-2014 «Объекты общественного питания, расположенные на вокзалах станций Белорусской железной дороги. Основные положения».
2	право заключения договора аренды на 5 лет: помещений общей площадью 161,8 кв.м на 1-м этаже здания багажного отделения (старого) (инв. № 100С-47084) по адресу: пл. Привокзальная, 2А в г. Бресте для размещения магазина розничной торговли продовольственными и непродовольственными товарами; помещений общей площадью 360,4 кв.м на 1-м этаже и в подвале здания багажного отделения (старого) (инв. № 100С-47084) по адресу: пл. Привокзальная, 2А в г. Бресте для хранения продовольственных и непродовольственных товаров (за исключением взрывоопасных, легковоспламеняющихся и строительных материалов); помещения площадью 59,4 кв.м на 1-м этаже здания вокзала (инв. № 100С-47089) по адресу: пл. Привокзальная, 1 в г. Бресте для организации услуг общественного питания и розничной торговли продовольственными товарами	17 448 000	1 744 000	156,66 базовой арендной величины (помещение 161,8 и 360,4 кв.м.); 35,640 базовой арендной величины (помещение 59,4 кв.м.)	Трудоустройство штата работников в количестве 22 человек; заключение договора аренды на оборудование в количестве 50 единиц, инвентарь и хозяйственные принадлежности в количестве 188 номенклатурных позиций; запрет на продажу алкоголя после 22.00, выполнение требований СТП БЧ 43.286-2014 «Объекты общественного питания, расположенные на вокзалах станций Белорусской железной дороги. Основные положения».

Балансодержатель – Транспортное республиканское унитарное предприятие «Брестское отделение Белорусской железной дороги»
Организатор аукционных торгов – КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» г. Брест, ул. Ленина, 50. Контактные телефоны: 53 81 92, 53 45 65.

Условия оплаты – разовый платеж.
Размер штрафа по каждому лоту – 18 000 000 руб.
ПРИМЕЧАНИЕ:
Для участия в аукционе юридических или физических лиц, в том числе индивидуальных предпринимателей, приглашаются к заявлению, подаваемому:
1) юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь: копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица, копия платёжного поручения о перечислении задатка на текущий (расчётный) счёт организатора аукциона;
2) юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь: легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; копия платёжного поручения либо иного документа о перечислении задатка на текущий (расчётный) счёт организатора аукциона;
3) индивидуальным предпринимателем: копия документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя; копия платёжного поручения о перечислении задатка на текущий (расчётный) счёт организатора аукциона;
4) физическим лицом – копия платёжного документа о перечислении задатка на текущий (расчётный) счёт организатора аукциона;
5) физическим лицом – копия платёжного документа о перечислении задатка на текущий (расчётный) счёт организатора аукциона;
При заключении соглашения о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона организатору аукциона предоставляются: представителем физического лица, индивидуальным предпринимателем, юридическим лицом – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя; физическим лицом – документ, удостоверяющий личность.
Сумма задатка перечисляется КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на счёт № 3012780360011 в филиале № 100 Брестское областное управление ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Брест, ул. Московская, 202, код банка 246, УНП 290433924.
Порядок оформления участия в аукционе и проведения торгов определяется Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений (помещений) в здании, находящимся в республиканской собственности, утвержденным постановлением

**УТВЕРЖДЕНО
Внеочередным общим собранием участников
ООО «Белреконструкция»
Протокол № 357 от «17» сентября 2015 г.**

**ЗАВЕРЕНО
Департамент по ценным бумагам
Министерства финансов Республики Беларусь
Номер государственной регистрации № 5-200-02-2613
от 05.10.2015 г.**

**КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ
ОБ ОТКРЫТОЙ ПРОДАЖЕ ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ
ДЕСЯТОГО ВЫПУСКА
ОБЩЕСТВА С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ
«БЕЛРЕКОНСТРУКЦИЯ» (ООО «БЕЛРЕКОНСТРУКЦИЯ»)**

1. Полное и сокращенное наименование эмитента (на белорусском и русском языках)
На белорусском языке:
полное наименование: Товарищества за абмежаванай адказнасцю «Белреконструкция»;
сокращенное наименование: ТАА «Белреконструкция».
На русском языке:
полное наименование: Общество с ограниченной ответственностью «Белреконструкция»;
сокращенное наименование: ООО «Белреконструкция».

2. Дата, номер государственной регистрации и наименование органа, его зарегистрировавшего
ООО «Белреконструкция» зарегистрировано Министерством Минского городского исполнительного комитета 14.02.2001 № 184 в Едином государственном регистре за № 100742827.

3. Местонахождение эмитента
220012, Республика Беларусь, г. Минск, пр. Независимости, 85в, адм. пом. № 77.
Телефон: (+375-17) 280-32-10.
Телефон/факс: (+375-17) 280-26-18.
Электронный адрес (e-mail): sales@btm.by.

4. Основные виды деятельности эмитента
Согласно Общественному классификатору Республики Беларусь «Виды экономической деятельности» ОКРБ 005-2008:
701 – операции с собственным недвижимым имуществом.
45 – строительство.
Эмитент вправе осуществлять функции заказчика (застройщика) согласно «Инструкции о застройщике, заказчике в строительстве», утвержденной приказом Министерства архитектуры и строительства Республики Беларусь 22 июня 1999 г. № 174 (с учетом изменений в действующей редакции).
6. Номер расчетного счета эмитента, на который будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи, наименование обслуживающего банка
Для перечисления в долларах США: расчетный счет №3012137530015 в ЗАО «МТБанк» ЦЕУ №3, код 117, г. Минск, ул. Короля, 51, расчетный счет 3012523490036 в ОАО «Белорусский народный банк», код 765, г. Минск, пр. Независимости, 87а.
Для перечисления в белорусских рублях: расчетный счет 3012000088737 в ОАО «Белгазпромбанк», код 742, г. Минск, ул. Прытыцкого, 60/2; расчетный счет №3012137530015 в ЗАО «МТБанк» ЦЕУ №3, код 117, г. Минск, ул. Короля, 51; расчетный счет 3012523490036 в ОАО «Белорусский народный банк», код 765, г. Минск, пр. Независимости, 87а.
6. Наименование периодического издания, в котором будет публиковаться бухгалтерская отчетность эмитента, информация о внесенных изменениях в Проспект эмиссии, информация о принятых решениях о реорганизации Эмитента либо о возмуждении в отношении Эмитента
6.1. Номер расчетного счета эмитента, на который будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи, наименование обслуживающего банка
Для перечисления в долларах США: расчетный счет №3012137530015 в ЗАО «МТБанк» ЦЕУ №3, код 117, г. Минск, ул. Короля, 51; расчетный счет 3012523490036 в ОАО «Белорусский народный банк», код 765, г. Минск, пр. Независимости, 87а.
6.2. Наименование периодического издания, в котором будет публиковаться бухгалтерская отчетность эмитента, информация о внесенных изменениях в Проспект эмиссии, информация о принятых решениях о реорганизации Эмитента либо о возмуждении в отношении Эмитента
6.3. Номер расчетного счета эмитента, на который будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи, наименование обслуживающего банка
Для перечисления в белорусских рублях: расчетный счет 3012000088737 в ОАО «Белгазпромбанк», код 742, г. Минск, ул. Прытыцкого, 60/2; расчетный счет №3012137530015 в ЗАО «МТБанк» ЦЕУ №3, код 117, г. Минск, ул. Короля, 51; расчетный счет 3012523490036 в ОАО «Белорусский народный банк», код 765, г. Минск, пр. Независимости, 87а.

не позднее пяти рабочих дней после принятия соответствующего решения.
7. Наименование депозитария, обслуживающего эмитента
Депозитарий Эмитента – ООО «Совмедиа», 220089, г. Минск, пр. Дзержинского, д. 57, пом. 55, каб. 2, код Д29. ООО «Совмедиа» зарегистрировано в Минском городском исполнительном комитетом Решением от 01.09.2014 г. в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 1008953381. Специальное разрешение (лицензия) № 022005200-124-1159 на осуществление профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам выдано Министерством финансов Республики Беларусь на основании решения от 24 сентября 2014 г. № 371 срок на десять лет до 24 сентября 2024 г.

8. Сумма зарегистрированного уставного фонда
Размер уставного фонда эмитента составляет 2 800 000 (два миллиона восемьсот тысяч) белорусских рублей.

9. Место, время и способ ознакомления с Проспектом эмиссии десятого выпуска жилищных облигаций ООО «Белреконструкция»
С более подробной информацией и Проспектом эмиссии жилищных облигаций можно ознакомиться в течение срока размещения жилищных облигаций ежедневно (кроме субботы и воскресенья, а также за исключением государственных праздников и праздничных дней, установленных и объявленных Президентом Республики Беларусь нерабочими днями) с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00 по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 85в, офис 77.

10. Дата принятия решения о выпуске жилищных облигаций и наименование органа, принявшего это решение
Решение о десятом выпуске жилищных облигаций принято и утверждено 17 сентября 2015 года на внеочередном общем собрании участников Эмитента, протокол № 357.

11. Форма выпуска, объем эмиссии, количество, серия, номер
Форма выпуска – жилищные, бездокументарные, именные, неконвертируемые.
Объем эмиссии составляет 2 196 500 (два миллиона сто девяносто шесть тысяч пятьсот) долларов США.

12. Количество жилищных облигаций – 4393 (четыре тысячи триста девяносто три) штуки.

Серия – ЖЕР-10, № 0001-4393.

13. Номинальная стоимость жилищной облигации
Номинальная стоимость одной жилищной облигации составляет 500 (пятьсот) долларов США и имеет эквивалент, равный одному квадратному метру общей площади жилого помещения в строящемся объекте «Многоквартирный жилой дом со встроенными торговыми-бытовыми и административными помещениями по ул. Зеленая в г. Фаниполь».

14. Место и время проведения открытой продажи жилищных облигаций
Открытая продажа (размещение) жилищных облигаций осуществляется в период с 30 октября 2015 года по 23 декабря 2016 года (включительно).

15. Место и время проведения открытой продажи жилищных облигаций
Открытая продажа (размещение) жилищных облигаций осуществляется Эмитентом по договорной цене путем открытой продажи физическим и юридическим лицам – резидентам и нерезидентам Республики Беларусь (далее – владельцы жилищных облигаций) в соответствии с законодательством Республики Беларусь. До момента покупки жилищных облигаций физические и юридические лица должны заключить с Эмитентом договор в простой письменной форме, предусматривающий обязательства Эмитента по строительству жилых помещений владельцам жилищных облигаций (далее по тексту – договор).

16. Условия и порядок возврата средств инвесторам при запрещении выпуска жилищных облигаций Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь (далее – регистрирующий орган)
При запрещении выпуска жилищных облигаций Эмитент обязан в месячный срок с момента получения от регистрирующего органа уведомления о запрещении выпуска ценных бумаг возвратить инвесторам средства, полученные в оплату размещенных ценных бумаг и письменно уведомить регистрирующий орган о возврате указанных средств инвесторам в полном объеме.

17. Сведения об обеспечении исполнения обязательств по жилищным облигациям
Исполнение обязательств по жилищным облигациям обеспечивается залогом недвижимого имущества, принадлежащего эмитенту на праве собственности. Все недвижимое имущество свободно от обременения в любых формах.

Стоимость недвижимого имущества, выступающего обеспечением исполнения обязательств по облигациям, определена согласно Акту проведения внутренней оценки передаваемого в залог имущества под обеспечение выпускаемых обществом с ограниченной ответственностью «Белреконструкция» облигаций десятого выпуска от 17.09.2015 г. и составляет 70 081 412 760 (Семьдесят миллиардов восемьдесят один миллион четыреста двадцать тысяч семьсот шестьдесят) белорусских рублей, что эквивалентно 3 954 933 (три миллиона девятьсот пятьдесят четыре тысяч девятьстам тридцати трем) долларам США по курсу Национального банка Республики Беларусь по состоянию на 17.09.2015 г. Объем эмиссии не превышает 80,0% от стоимости имущества, обременяемого залогом.

18. Условия и порядок возврата средств инвесторам при запрещении выпуска жилищных облигаций Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь (далее – регистрирующий орган)
При запрещении выпуска жилищных облигаций Эмитент обязан в месячный срок с момента получения от регистрирующего органа уведомления о запрещении выпуска ценных бумаг возвратить инвесторам средства, полученные в оплату размещенных ценных бумаг и письменно уведомить регистрирующий орган о возврате указанных средств инвесторам в полном объеме.

19. Условия и порядок возврата средств инвесторам при запрещении выпуска жилищных облигаций Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь (далее – регистрирующий орган)
При запрещении выпуска жилищных облигаций Эмитент обязан в месячный срок с момента получения от регистрирующего органа уведомления о запрещении выпуска ценных бумаг возвратить инвесторам средства, полученные в оплату размещенных ценных бумаг и письменно уведомить регистрирующий орган о возврате указанных средств инвесторам в полном объеме.

20. Условия и порядок возврата средств инвесторам при запрещении выпуска жилищных облигаций Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь (далее – регистрирующий орган)
При запрещении выпуска жилищных облигаций Эмитент обязан в месячный срок с момента получения от регистрирующего органа уведомления о запрещении выпуска ценных бумаг возвратить инвесторам средства, полученные в оплату размещенных ценных бумаг и письменно уведомить регистрирующий орган о возврате указанных средств инвесторам в полном объеме.

21. Условия и порядок возврата средств инвесторам при запрещении выпуска жилищных облигаций Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь (далее – регистрирующий орган)
При запрещении выпуска жилищных облигаций Эмитент обязан в месячный срок с момента получения от регистрирующего органа уведомления о запрещении выпуска ценных бумаг возвратить инвесторам средства, полученные в оплату размещенных ценных бумаг и письменно уведомить регистрирующий орган о возврате указанных средств инвесторам в полном объеме.

22. Условия и порядок возврата средств инвесторам при запрещении выпуска жилищных облигаций Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь (далее – регистрирующий орган)
При запрещении выпуска жилищных облигаций Эмитент обязан в месячный срок с момента получения от регистрирующего органа уведомления о запрещении выпуска ценных бумаг возвратить инвесторам средства, полученные в оплату размещенных ценных бумаг и письменно уведомить регистрирующий орган о возврате указанных средств инвесторам в полном объеме.

23. Условия и порядок возврата средств инвесторам при запрещении выпуска жилищных облигаций Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь (далее – регистрирующий орган)
При запрещении выпуска жилищных облигаций Эмитент обязан в месячный срок с момента получения от регистрирующего органа уведомления о запрещении выпуска ценных бумаг возвратить инвесторам средства, полученные в оплату размещенных ценных бумаг и письменно уведомить регистрирующий орган о возврате указанных средств инвесторам в полном объеме.

ВЫКЛАДЧЫЦА нашых курсаў, высокая, крыху паўнаватая, прывабная такой спелай жаночай прыгажосцю, якая бывае ў кабет у трыццацітрыццаці гадоў, з цікавацю паглядзела на мяне, бо сярод тых, хто здаваў экзамен за поўны цыкл навучання, я быў самы старэйшы. У нашай групе былі нават школьнік-старшакласнік, які рыхтаваўся паступаць у лінгвістычны ўніверсітэт, маладыя бізнесмены, дзяўчаты, якія марылі пра замежныя падарожжы...

Толькі я, лясаваты і сівы, вылучаўся сваім знешнім выглядам, і калі наша куратарша на пачатку прагарадывых заняткаў пыталася ў кожнага, якая галоўная мэта прывяла вывучаць англійскую мову, я грубавата пажартваў, што для мяне гэта — прафілактыка старэчага маразму, чым выклікаў вяслёную рэакцыю ў аўдыторыі. І вось цяпер настала той момант, калі трэба было паказаць, як я засвоіў прадмет за час навучання.

— English is my early dream (англійская мова — мая даўняя мара), — пачаў я адказаць, і ў вахах настаўніцы засявілася цікаваць. Я коротка, як змог, расказаў, што захапіўся англійскай яшчэ ў школе, нават паступаў першы год у інстытут замежных моў, але потым жыццё павярнула мяне на іншы шлях, і дзіцячая мара так і не спраўдзілася.

— Што ж, лепш позна, чым ніколі, — сказала мне на развітанне выкладчыца, паставішы «выдатна». Ідучы дадому з атрыманым сяртыфікатам, я ўгадваў сваё палацкае дзяцтва і юнацтва, і тую цікаваць да незнаёмых слоў і выразаў, якая прыйшла да мяне літаральна з першых урокаў яшчэ ў пятым класе.

Але па-сапраўднаму далучацца да мовы я пачаў ужо ў восьмым класе, калі да нас прыйшла новая настаўніца Нэлі Іванаўна. Яна, відаць, нядаўна скончыла інстытут, маладая, танкая, з белакурымі валасамі, і позірк аднакласнікаў міжволі слізгалі на яе стромкую постаць, на прыгожыя загарэлыя ногі, якія адкрывала кароткая сукенка.

І голас у яе быў прыемны — нізкаваты, з ледзь улоўнай хрыпкай. Англійская мова ў яе вуснах гучала па-чароўнаму мілагучна, амаль так вабна, як у славуных «Білпоў» — куміраў многіх маіх сучаснікаў.

Новая настаўніца адразу вылучыла мяне сярод аднакласнікаў, бо, шыра кажучы, акрамя бадай, мяне ніхто ў нашым класе да замежнай мовы сур'ёзна не ставіўся, зрэшты, як і былая выкладчыца Аля Пятроўна. А я спрабаваў нават самастойна чытаць па-англійску адаптаваныя дзіцячыя кніжкі, якія можна было набыць у нашай гарадской кнігарні.

Аднойчы новая настаўніца папрасіла мяне застацца пасля ўрока.

— Ты, я бачу, у многім апаздываеш аднакласнікаў, — загаварыла яна. — Табе падабаецца англійская мова?

— Так, — адказаў, чамусьці чырванячучы, я. — Падабаецца.

— Тады з тваёй згоды мы будзем займацца па асобнай пра-

граме. Ты хочаш паступіць у ін-

стытут замежных моў? Дзякуючы гэтым словам прагучалі чароўная музыка. Пра рэпетытарыя тады ў нашым прыгарадзе яшчэ ніхто не ведаў, і дадатковыя заняткі з любімымі вучнямі выкладчыкі арганізавалі абсалютна бясплатна. Вышэйшай узнагародой для іх лічылася, калі і гадваціны паступалі ў ВНУ. Паколькі такія ў наш час, прынамсі ў нашай школе, было не надта многа, гэта служыла важным доказам іх прафесійнага майстэрства.

Так вось і пачаліся нашы заняткі. Нэлі Іванаўна прынесла мне незнаёмыя тэксты, часам нават давала выконваць заданні для студэнтаў-завочнікаў, я таксама дапамагаў ёй правяраць хатнія

Навум ГАЛЬПЯРОВІЧ

УРОКІ АНГЛІЙСКОЙ

заданні вучняў. Займаўся мы звычайна ў класе пасля ўрокаў, балазе англійскай была па раскладзе апошняй гадзінай. Але ў дзевятым класе ўрок перанеслі, і заставацца ў школе стала нязручна.

— Можна займацца ў мяне дома, — сказала мне нека Нэлі Іванаўна. — Нездзе гадзін у дваццаць, у нядзелю. — Згодны?

ЯК мне было не згадзіцца? Пра такое я нават і марыць не смеў. Увогуле, у прысутнасці настаўніцы часта адчуваў нейкае дзіўнае хваляванне, лавіў сябе на тым, што міжволі адводжу погляд ад яе блакітных вясёлых вачэй, прыгожай сукенкі, ноздры салодка казыча пах яе парфумы.

Нэлі Іванаўна жыла ў цэнтры горада ў невялікім двухпавярховым доме яшчэ даваеннай пабудовы. Яна, відаць, здымала пакой у трохпакаёвай кватэры сталінскага тыпу, з высокай столлю, зашклёнымі дзвярамі з масіўнымі ручкамі.

На першыя заняткі я ішоў яна на свята. Апрануў найлепшую кашулю, доўга змочваў вадой непаслухмяныя кудзёры, нават папшроб бацькавым лязом вусікі, што праступалі над верхняй губой.

Гэтыя нашы спатканні былі самымі шчаслівымі гадзінамі ў маім жыцці. Увесь тыдзень я з нецярпеннем чакаў нядзелі, уяўляючы, як я, седзячы насупраць настаўніцы, буду прамаўляць вывучаную вусную тэму, бачыць яе прыгожыя вельны твар, чуюць яе хрыплаваты голас...

Прайшоў год. У выпускным класе раптам мой аднакласнік, прыгажун і спартсмен Андрэй прапачуўся займацца разам са мной. Мову ён ведаў слаба, больш налягаў на дакладныя прадметы і фізікультуру, таму яго жаданне выглядала крыху дзіўнавата. Не ведаю, ці здагадаваўся ён пра мае дадатковыя заняткі з настаўніцай, але тое, што Нэлі Іванаўна ён вылучаў сярод іншых «вучылак», было відавочна.

Я, зразумела, не мог асмеціцца папрасіць настаўніцу ўзяць яшчэ аднаго вучня, таму ведаў, атрыманы ад дадатковых заняткаў, пераносіў у вучобу з Андрэем. Такім чынам, англійскай мовы ў маім паўсядзённым раскладзе стала ўдвай болей.

Сябрук на дзіва хутка асвоіўся і паказваў нават несумненныя поспехі. Ва ўсям разе, «траяк» у першай чэарці пасляхова замяніў на «чацвёрку», а ў трэцяй Нэлі Іванаўна гучна абвясціла, што мой таварыш смела можа прэтэндаваць на «пяцёрку» за год.

— Твая заслуга? — спыталася потым яна. — Што ж, можа, будава табе кампаньён, хаця, вядома, база ў яго пакуль слабаявата для паступлення.

Англійскую на атэстат сталася для мяне абодва здаць на «выдатна». Асабліва кмілі спадабаўся мой адказ. Нэлі Іванаўна цвіла ад задавальнення, ты больш што дырктаўся школы сказала, што мною можна ганарыцца, і яна, як і увесь педагогічны калектыў, не сумняваецца ў майё бліскачай будучыні.

Рэальнасьць жа аказалася зусім не такой. У Мінск мы паехалі з мамай, каб я мог падрыхтавацца да экзаменаў крыху раней. У яе там быў знаёмы па сумеснай рабоце ў саўгасе, які пераехаў у сталіцу: ён з'яўдаў з сям'ёй на адпачынак і дазволіў мне пажыць, пакуль дадуць, як абтурыенту, інтэрнат, у сваёй кватэры, дзе заставалася яго маці — вясковая старая, якая пераехала жыць да сына.

Зразумела, апавяданне Навума Гальпяровіча, у тым ліку пра ўрокі англійскай мовы, якія знітоўваюць розныя перыяды жыцця лірычнага героя, і пра падлеткавае каханне, што, верагодна, павіна зацікавіць юнага чытача. Але разам з тым яно закранае вельмі важныя пытанні нашай камунікатыўнасці, калі ўнутраныя перакананні і суб'ектыўныя ацэнкі чалавека, надзеленага правам прымаць рашэнні ў дачыненні да іншых людзей, можа не лепшым чынам адбіцца на іх лёсе і крута памяняць яго. А гэта ўжо тэма, да якой неаб'якава чытачы самых розных узроставак катэгорыі.

Алесь БАДАК.

Старая выклікала мяне на кухню і, строга падціснуўшы вусны, сказала: — Каго гэта ты прывёў? Аршытанка нейкага.

Андрэй сапраўды быў пастрыжаны «пад качан». — Гэта мой сябар, аднакласнік, разам будзем паступаць у інстытут.

— Ніякіх такіх сяброў! Бач, да чаго дадумаўся! Дамаўляліся толькі пра цабе, — адрэзала старая.

Пакінуць аднаго сябра я не мог, і, сабраўшы чамадан, разам з ім выпраўіўся на вакзал, дзе мы пераначавалі і пайшлі шукаць сабе нейкае жылло.

Цэлы тыдзень да экзаменаў мы жылі ў барак на ўскраіне горада, дзе разам з намі ў адным пакойчыку месціліся сама гаспадыня, яшчэ адзін хлопчэабтурнент і племянніца гаспадыні, жанчына гадоў трыццаці.

Але экзаменатары, а гэта былі сурогава выгляду мужчына і паўнаватая кабета з вялікім шыньёнам на галаве, на дзіва не спыталіся мяне адпускаць.

— Вось тут у вас была не вельмі выразная артыкуляцыя, — украдліва прабурававала кабета, — каб паставіць «выдатна», давядзецца яшчэ задаць пару дадатковых пытанняў. Вы не супраць?

— Я гатовы, — паспешліва адказаў я.

ПЫТАННЯЎ аказалася дэлёка не пара. Я, узмакнёны ад хвалявання, ледзь паспяваю адказаць, калі ў аўдыторыю зайшоў высокі, дагледжаны мужчына — як аказалася, сам рэктар.

Паслухаўшы крыху, ён халодна паглядзеў на мяне і раптам сказаў:

— Што вы катуеце чалавека? Думаю, свае тры балы ён цалкам заслужыў.

І пакуль выкладчыкі распісалі ў экзаменацыйным лісце, паблажліва прамовіў: — Ды і я ў тым Палацку можа было падрыхтавацца? Там жа, відаць, нават курсаў няма. Пажыўце ў Мінску, пахадзіце на платныя курсы, і праз год прыходзьце.

Гэта было прысуд. Андрэй, калі я яму ўсё расказаў, не мог паверыць.

— Калі ўжо ты «траяк» падчапіў, то што ўжо пра мяне казаць! Не пайду нават здаваць.

Але я яго ўгаварыў паспрабаваць.

— Ты ведаеш, — у захапленні расказаў потым мне сябрук, — я нават не ўсё ведаў, дык яны мне падказвалі, і вось — і ён паказаў мне ліст, дзе наасупраць графы «англійская мова» акуратна было выпісана — «добра».

Дамоў мы вярталіся разам. Я, як той казаў «з гарбузом», ён — будучым студэнтам.

Праўда, правучыўся ён нядоўга. Спачатку нахапаў «квасцоў» за летнюю сесію, затым была нейкая бойка ў інтэрнаце, у якой ён прымаў удзел, і яго адчлілі.

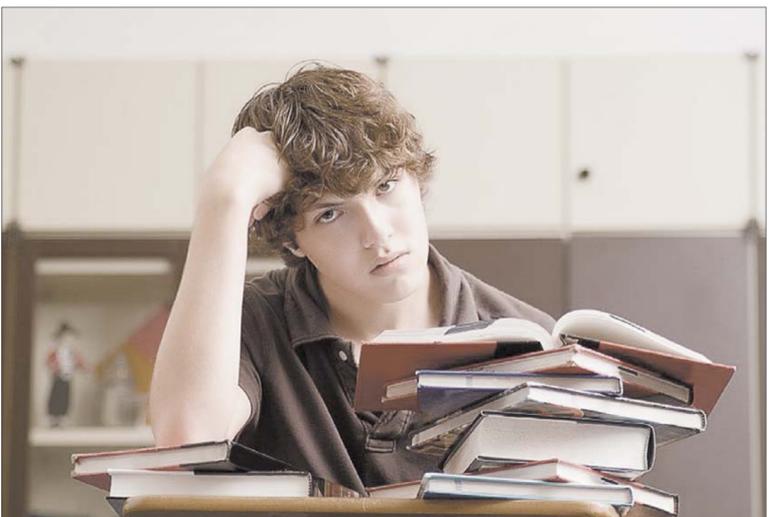
А затым Андрэй увогуле з'ехаў некуды на Поўнач, і нашы жыццёвыя шляхі разышліся.

А я больш лёс не выпрабываў і мару стаць перакладчыкам закінуў назаўсёды. Хаця, шыра кажучы, перадытцэўскага запаса ведаў мне хапіла напоўніцу, каб лёгка атрымліваць найвышэйшыя ацэнкі на англійскай мове і ў інстытуце, куды я праз год паступіў, і ў аспірантурі.

І цяпер, праз шмат гадоў, пасля жаданага атрымання сяртыфіката перакладчыка, я ўсё ж адчуваю, што лепш мову, чым тады, калі смяцанняцэўскаму юнаком браў урокі ў незабыўнай Нэлі Іванаўна, я не ведаю, і таго высокага захаплення і радасці ад спазнання незнаёмай мне мовы не адчуваю.

Гэта як сустрэча з пастарэлым і даўно прайшоўшым першым каханнем.

А шкада.

Мне сапраўды было прыемна, што ў сваім захапленні я стаў не адзінока. Мы з Андрэем нават сталі размаўляць па-англійску між сабой. Прыемна было лавіць зацікаўленыя позіркі тых, хто раптам чуў, як мы «спікалі» ў самых людных месцах.

Аднойчы трапілі на апошні сеанс у кінатэатр. Яшчэ не пагасла святло ў глядзельнай зале і людзі ўсяджваліся на свае месцы. І раптам Валодзя на усю залу гучна вымавіў: «look around!» (паглядзі вакол!), а потым, калі я здзіўлена ліпнуў вачамі, удакладніў «look back!» (азірналі).

Я азірнуўся і ўбачыў нашу Нэлі Іванаўну з нейкім маладым чалавекам. Ён нешта ёй расказаў, а яна ўсімхалася ў адказ. Падалося, што, злавіўшы мой позірк, настаўніца раптам пачыравалася. Стала прыкры і сорамна — ці ад таго, што ўбачыў, ці ад Андрэевых слоў, якія гучна азвалялі ў зале.

Чакаў назаўтра, што настаўніца зробіць заўвагу, але яна прамаўчала.

Памтаю, як праводзіў маму з Мінска на вакзале. Я лічыў сабе ўжо дарослым, але тут раптам сэрца сіцнула і на вачах наварыліся слёзы. Мама стала такая маленькая, худзенякая, такая родная і мілая, а я заставаўся адзін, без яе, у чужым незнаёмым горадзе...

Яна таксама відавочна хвалявалася ўсё казала: — Ты ж, сыноч, глядзі, займайся, позна не хадзі, слухайся бабулю...

Мне раптам захацелася дадому, як у дзіцтва, калі я збег з пярэскага лагера літаральна праз тыдзень у сваю родную хату, пакінуўшы ў тумбачыі яе ложа ўсё свае рэчы, на якія потым бацька спецыяльна мусіў ездзіць, каб забраць і павініцца за такога «хатняга сыночка».

— Ну што, — казаў Андрэй, — цяпер ужо будзе лянчэй. Англійскую ўжо ты не баішся!

Я сапраўды прадчуваў добры вынік, бо па пярэзніх размовах з намі ў пакоі, адчуваў, што мову ведаю лепш, чым яны.

Мы з Андрэем апынуліся чамусьці ў розных групах, хоць прызвіччы нашы былі з ім на адну літару.

Такім чынам, я здаваў на дзень раней.

Бяды не прадказвала нічога. Білет аказаўся даволі лёгкі, вусную тэму я добра ведаў, з граматыкай справіўся хутка.

Але наступіла пара ўступных экзаменаў, нас пасялілі ў «інтэраўскае» інтэрнат, і мы аджылі і павесялі.

Тым больш што па сачыненні, якое было першым іспытам, я атрымаў «пяцёрку», а мой сябрук — «чацвёрку».

— Ну што, — казаў Андрэй, — цяпер ужо будзе лянчэй. Англійскую ўжо ты не баішся!

Я сапраўды прадчуваў добры вынік, бо па пярэзніх размовах з намі ў пакоі, адчуваў, што мову ведаю лепш, чым яны.

Мы з Андрэем апынуліся чамусьці ў розных групах, хоць прызвіччы нашы былі з ім на адну літару.

Такім чынам, я здаваў на дзень раней.

Бяды не прадказвала нічога. Білет аказаўся даволі лёгкі, вусную тэму я добра ведаў, з граматыкай справіўся хутка.

Извещение об открытом аукционе по продаже права аренды земельных участков в городе Гродно 13 ноября 2015 года

Table with 8 columns: № лота, Наименование объекта, Местонахождение объекта, Площадь земельного участка (га), Кадастровый номер, Начальная цена (руб.), Сумма задатка (руб.), Ориентировочная сумма расходов по подготовке земельно-кадастровой документации (руб.), Условие продажи и целевое назначение земельного участка.

Победитель аукциона обязан: а) в установленном порядке получить разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и разработать строительный проект на строительство объекта в срок, не превышающий 1 года; б) приступить к занятию земельного участка в соответствии с целями и условиями его предоставления не позднее 6 месяцев со дня утверждения проектной документации; в) осуществлять строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И ОБСЛУЖИВАНИЯ ОДНОКВАРТИРНОГО ЖИЛОГО ДОМА В БОБРУЙСКОМ РАЙОНЕ

Table with 8 columns: Номер лота по порядку, Местоположение земельного участка, Начальная цена (руб.), Размер задатка (руб.), Расходы, связанные с подготовкой аукциона и документации, необходимой для его проведения, Условие проведения аукциона, Характеристика земельного участка, Кадастровый номер, Инженерная и транспортная инфраструктура, Последний день приема заявлений.

ПРИМЕЧАНИЕ: Аукцион состоится в 15.30 по адресу: г. Бобруйск, ул. Пушкина, 215-а, 2-й этаж, малый зал заседаний. Заявления принимаются по адресу: г. Бобруйск, ул. Пушкина, 215-а, каб. 61, в рабочие дни с 08.00 до 17.00 с 1-го дня после публикации извещения в СМИ. Информация о земельных участках по контактным телефонам в г. Бобруйске: 72-05-40, 71-74-30.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Солигорскторг» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже недвижимого имущества в составе: ЛОТ № 1: здание специализированное розничной торговли (магазин № 35) общей площадью 7 296,4 кв.м (инв. № 644/С-3769), включая многолетние насаждения...

МТБанк Банк свежих решений Наименование банка: ЗАО «МТБанк», г. Минск БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 октября 2015 года

Table with 6 columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, П-п поясн. записки, 2015 г., 2014 г. (в миллионах белорусских рублей). Rows include АКТИВЫ, пассивы, ОБЯЗАТЕЛЬСТВА, СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за 3 квартал 2015 года

Table with 6 columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, П-п поясн. записки, 2015 г., 2014 г. (в миллионах белорусских рублей). Rows include Процентные доходы, Процентные расходы, Чистые процентные доходы, Комиссионные доходы, Комиссионные расходы, Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями.

Руководитель А.К. Жижкевич И.о. главного бухгалтера Л.К. Левкович Дата подписания 07 октября 2015 Лицензия на осуществление банковской деятельности № 13, выдана Национальным банком Республики Беларусь 6 мая 2013 года. УНП 100394906

Жырандоля

Наш культурны асяродак

Выпуск № 34 (291)

Авансцэна

Чый выхад?

РЭАЛЬНЫЯ ГІСТАРЫЧНЫЯ АСОБЫ ПАСАРУЮЦЬ НА СУЧАСНЫ НАЦЫЯНАЛЬНЫ ТЭАТР

Дзякуй Богу, іх у нас шмат — тых асоб, якіх можна ўшанаваць у мастацкіх творах, праз дзейнасць якіх асэнсаваць лёс краіны, з якіх браць прыклад у сваім жыцці. Яны шмат што могуць нават цяпер, калі падумаць. Ці калі паглядзець — ну хоць бы на афішы беларускіх тэатраў. Яны нават могуць быць выратаваннем для айчынных гэтага: варта палічыцца, колькі твораў з сучаснай драматургіі прывесчана рэальнымі асобамі.

У сярэдзіне 90-х гадоў быў створаны балет «Страсці» на музыку Андрэя Мідзіяна ў пастаноўцы Вячаслава Елізарава. Рагнеда ажыла: адна справа чытаць пра яе ў падручніках (ды калі тое было), іншая — суперажываць у тых драматычных момантах, калі разам з ёй разбіваўся надзеі яе радзімы. Нездарма яна прыйшла і ў драматычны тэатр разам са спектаклем «Палачанка» Аляксея Дударова ў пастаноўцы Андрэя Андросіка. Аляксей Дудару стаў аўтарам і

і любяць. Але гэтая п'еса кажавае некалькі Песняроў, імя кожна варта асаблівага твора. Таму з'явілася пытанне да стваральнікаў гэтага спектакля: чыя асоба запатрабавана гэтымі героямі гісторыі ў тэатры?

Драматург Васіль ДРАНЬКО-МАЙСЮК:

— Таму што і нашаму тэатру, і не толькі, заўсёды цікава выбіраць героя. А асабліва пераканаўча ён паўстае тады, калі гэты герой не проста выдуманні ці казачны, а ён быў насапраўд, ёсць рэальныя факты з яго жыцця. У кантэксце народаў ці нацыянальнага героя асабліва важны. Нездарма першай расійскай нацыянальнай операй лічыць «Жыццё за цара» Міхаіла Глінкі, дзе героем быў Іван Сусанін, рэальны чалавек, ператвораны ў дзякуючы мастацтву ў героя. Ва ўсіх краінах у пэўны час, калі трэба нацыю кансалідаваць ці нагадаць пра сябе, ствараюцца такія пастаноўкі.

У нас сапраўды рэальных герояў больш чым адзін. Але ўсё вырашае кампазіцыя п'есы, калі ў цэнтры адзін пераонаж, які не

так, мала адной п'есы, патрабна жаданне рэжысёра яе паставіць і воля тэатра быць такі спектакль у сваёй афішы.

Рэжысёр спектакля «Пяньры» Вальяціна ЕРАНЬКОВА, якой належала ідэя паставіць спектакль пра Уладзіміра Мулявіна, тлумачыць:

— Я веру ў знаваў з'явіў ў лёсе чалавека і лічу, што ўсё здараецца невядома. На нейкім рэчы мы адчуваемся, бываюць моманты, калі спыняемся, каб штосць асэнсаваць. Я сама не ведаю, як і чаму з'явілася ідэя ствараць спектакль пра Уладзіміра Мулявіна. Можна быць, яе паклікалі тыя мае думкі, якія назбіраліся ў сэрцы, а гэтая асоба магпа (ці захачела?) мне дапамагчы іх выказаць? Гэты чалавек мяне заўсёды уражваў: калі мы былі маладыя, то перасякаліся на сцэнічных пляцоўках, на канцэртах. Я захаплялася ім і ганарылася, што магу належача да той культуры, якую ўвасабляюць «Пяньры». Так атрымалася, што, калі я скончыла школу, мы з'ехаўла ва Украіну. Але «Пяньры» і іх песні прыходзілі паўсюдна, іх сталі

«Чорнай панні Нясвіжа», і «Князя Вітаўта» ў Купалаўскім тэатры. Апошні герой нават меў свой трыумф у сучаснай Беларусі. Паводле лібрэта Дударова кампазітар Вячаслаў Кузняцоў напісаў балет «Вітаўт». Нацыянальная тэма прынесла стваральнікам спектакля і Нацыянальнаму акадэмічнаму Вялікаму тэатру Дзяржаўную прэмію Рэспублікі Беларусь. Можна быць, поспех натхніў кампазітара і тэатр на чарговую задуму — нас чакае балет пра геранію фільма «Софія Слуцкая», рэальную князюню.

Нацыянальная тэма, аказалася, даволі запатрабаваная гледачом. З аднаго боку — гістарычныя пастаноўкі, які прывіла, уражваюць дэкарацыямі і касцюмамі. Але ж ёсць яшчэ адзін момант: калі яны могуць дапамагчы зразумець сучасныя падзеі ці крыніцы шмат якіх праблем, з якімі сутыкнулася нацыя ў працэсе станаўлення. Гэта значыць, звяртаючы пытанні ўжо ў сучаснасць, да нас. Дзеля гэтага нават у Нацыянальным акадэмічным драматычным тэатры імя Горкага яго кіраўнік Сяргей Кавальскі паставіў спектакль «Пане Кханку» (драматургія А. Курыйчыка). І аказалася — нацыянальная гісторыя і наогул нацыянальная тэма не проста дапамагае тэатру апраўдваць сваё званне, але і прыцягвае людзей у залу. І можна здзіўляцца: чаму так атрымліваецца, за кошт чаго? Можна быць, асобы, іх учынк, поспехі ці нават пакуты мелі сэнс, які болы выразна бачыцца на адлегласці? Ці яны самі па сабе каштоўныя ў любой пастаноўцы — і пра што яшчэ трэба думаць, калі сама тэма дапамагае выбудоўваць светапогляд людзей?

«Адкрылася душа да той цудоўнай і багатай спадчыны, якую нам пакінулі і «Пяньры» як творчы калектыв, і нашы паэты і пісьменнікі, якія натхнілі музыкаў».

Тут варта ўгадаць леташню прэм'еру тэатра імя Горкага: спектакль «Пяньры» (драматургія В. Дранько-Майсёка, пастаноўка В. Еранькова) звяртае да адной з тых асоб, якія стваралі Беларусь за свецім часам, у XX стагоддзі. Але калі разабрацца, то любяць яе якраз таму, што справа аказалася вельмі яркай. Гэта, напэўна, дадала асабліва адказнасць стваральнікам: Уладзіміра Мулявіна яшчэ добра памятаюць

хоча быць Пяньром, а хоча заць сваё «пяньроўства», бо гэта вельмі пакутлівы шлях. Іншы Пяньры, якія з'яўляюцца, — гэта яго анёлы-ахоўнікі: іх задача зрабіць так, каб герой зноў успомніў, хто ён ёсць. Кожны з рэальных герояў па-свойму цікавы і нясе пэўную думку. Мне здаецца, што многія творчыя людзі адзінока. Іх лепшыя сябры, людзі, з кім ім было б камфортней, або ўжо адышлі, або іх наогул няма. Духовныя сябры Мулявіна — Купала, Колас, нашы паэты, на чые вершы ён ствараў свае незвычайныя песні. Мне хацелася, каб яны сустрапіліся, таму што Уладзімір Мулявін, як вядома, вельмі любіў Купала. Яго музыка па драматызме роўная гучанню паэзіі Купалы ці Коласа. Трэба было прыдумаць ход, дзякуючы якому яны маглі б сустрацца. Ход быў пададзены менавіта праз трагічны факт, калі Уладзімір Георгіевіч быў паміж жыццём і смерцю, і ў такім памежным стане ён сустракаецца з паэзіямі Пяньры, каб пасля застацца з імі назаўсёды. Гэтую форму выбраў я сам. Рэжысёр выказвала заўвагі і прапановы, якія ўлічваліся, пераасэнсаваліся. Стваральнікі спектакля выбіраўлі з некалькіх вазражанаў п'есы, таму што хацелі, каб у ім гучалі кампазіцыі «Пяньроў». Напрыклад, я вельмі радзі, што гучыць «Ой, чаму ж я стаў паэтам», якую слява Пяньр, калі сустракаецца з Багдановічам: песня нідзе не запісана, яе толькі на відаз можна знайсці. Некаторыя творы бліскучыя, аздабляюць спектакль, яны прыцягваюць, але лікі аматар песні «Крык птушкі», яна яна тут апраўдна драматургічна. Песень гучыць вельмі шмат, нядаўна я пераглядваў спектакль і зразумеў, што канкрэтна для гэтага сцэнічнага твора іх столькі, колькі трэба.

«Ва ўсіх краінах у пэўны час, калі трэба нацыю кансалідаваць ці нагадаць пра сябе, ствараюцца такія пастаноўкі».

да спектакляў ці фільмаў, прысвечаных рэальным асобам. Але калі сама стала працаваць над спектаклем «Пяньры», то зразумела, што гэта глыбока ва мне, я ўсё прапуніла праз сэрца. Адкрылася душа да той цудоўнай і багатай спадчыны, якую нам пакінулі і «Пяньры» як творчы калектыв, і нашы паэты і пісьменнікі, якія натхнілі музыкаў».

Аб тым, ці лічыць Васіль Дранько-Майсёк удалым свой першы вялікі тэатральны вопыт, можна меркаваць па жаданні працягваць асобы п'есы, дзе ажываюць асобы з рэальнай гісторыі. Аказалася, што яго ўжо не спыняць, не стрываць:

— Толькі што напісаў п'есу «Сатурніянка», дзе галоўны герой — малады рэжысёр, які павінен паставіць спектакль пра Яэпа Драждзівіча. Пра яго каханне да таямнічай Сатурніянкі, якая да яго прыходзіла, з якой яны танцавалі фантастычныя вальсы. Там ёсць паэт Міхась Машара, прадстаўнік зямной грубай сілы. І ллчу з дыяна мастаці Алены Кіш. Спадзяюся, які-небудзь беларускі тэатр гэтай п'есай зацікавіцца.

Насамрэч, каб паўстаў спек-

тэатр, мала адной п'есы, патрабна жаданне рэжысёра яе паставіць і воля тэатра быць такі спектакль у сваёй афішы.

Рэжысёр спектакля «Пяньры» Вальяціна ЕРАНЬКОВА, якой належала ідэя паставіць спектакль пра Уладзіміра Мулявіна, тлумачыць:

— Я веру ў знаваў з'явіў ў лёсе чалавека і лічу, што ўсё здараецца невядома. На нейкім рэчы мы адчуваемся, бываюць моманты, калі спыняемся, каб штосць асэнсаваць. Я сама не ведаю, як і чаму з'явілася ідэя ствараць спектакль пра Уладзіміра Мулявіна. Можна быць, яе паклікалі тыя мае думкі, якія назбіраліся ў сэрцы, а гэтая асоба магпа (ці захачела?) мне дапамагчы іх выказаць? Гэты чалавек мяне заўсёды уражваў: калі мы былі маладыя, то перасякаліся на сцэнічных пляцоўках, на канцэртах. Я захаплялася ім і ганарылася, што магу належача да той культуры, якую ўвасабляюць «Пяньры». Так атрымалася, што, калі я скончыла школу, мы з'ехаўла ва Украіну. Але «Пяньры» і іх песні прыходзілі паўсюдна, іх сталі

успрымаць як увасабленне Беларусі. Дзякуючы ім я сэрца стала успрымаць беларускую мову, адчуваць яе, яна мне спадабалася менавіта праз чыстоту гучанне «Пяньроў». Спектакль — гэта свайго роду мая падзяка гэтаму чалавеку. І калі я стала працаваць над ідэяй ажыццяўлення пастаноўкі — цікавіцца, слухаць, вяртацца ў мінулае, — то зразумела: столькі я ў жыцці прапуніла, і вось ёсць час да гэтага вярнуцца.

Я заўсёды складала стаўлюся да спектакляў ці фільмаў, прысвечаных рэальным асобам. Але калі сама стала працаваць над спектаклем «Пяньры», то зразумела, што гэта глыбока ва мне, я ўсё прапуніла праз сэрца. Адкрылася душа да той цудоўнай і багатай спадчыны, якую нам пакінулі і «Пяньры» як творчы калектыв, і нашы паэты і пісьменнікі, якія натхнілі музыкаў».

Тэндэнцыі

Мастацтвазнаўца Наталля ШАРАНГОВІЧ:

«Канцэптэуальнае мастацтва натуральнае для нас»

На стужках беларускіх культурных навін не сустранеш паведамленняў пра скандальныя арт-акцыі кшталту таго, што рабілі піцёрская група «Вайна» ці Пётр Паўленскі ў Маскве. Але гісторыя канцэптэуальнага мастацтва ў нашай краіне і без задзейнічання асабліва чутлівых мужчынскіх органаў, магчыма, больш слаўная і грунтоўная. Бо яму ёсць на чым засноўвацца: на Віцебскай школе, аб'яднанні УНАВІС («Утвердители Нового Искусства»), імёнах Марка Шагала, Казіміра Малевіча і яго папалечнікаў, на «вулічных» творах пачатку стагоддзя. Сёлета, дарэчы, УНАВІС адзначае 95 гадоў. Мы пагаворылі з мастацтвазнаўцай, дырэктарам Нацыянальнага цэнтра сучасных мастацтваў і Музея сучасных мастацтваў, выкладчыцай Наталляй Шаранговіч пра тое, што сёння ўяўляе сабой паняцце «contemporary art» ў Беларусі, якую працу робіць цэнтр, што яна ўзначальвае, і чым адрозніваецца сучаснае мастацтва ад класічнага.

— Мастацтва выходзіць на вуліцу, і Нацыянальны цэнтр сучасных мастацтваў ладзіць шмат праектаў на адкрытай прасторы — «Мастак і горад», Фестываль вулічных тэатраў, «Арт-астравы». Цэнтр стварае тэндэнцыю ці ўліваецца ў яе?

— Мы падхопліваем многія сусветныя тэндэнцыі і адаптуем іх пад сябе. Паняцце сучаснага, канцэптэуальнага мастацтва, contemporary art існуюць паўсюль, готыка ці рэнесанс таксама распаўсюджваліся на ўсе тэрыторыі, толькі на пэўныя прасторы выглядалі па-рознаму. У Беларусі сучаснае мастацтва сапраўды выходзіць на вуліцы, і гэта агульнасусветная тэндэнцыя, таму што памяншалася стаўленне да культуры. Раней творы пісалі дзесяцігоддзямі і становіліся шэдэўрамі ад аднаго імя аўтара, іх сузіралі. А ў канцы XX — пачатку XXI стагоддзя — у нас імклівага інтэрнэту, кліпавага мыслення, хуткай змены карцінкі — чалавек запатрабуе іншых відаў мастацтва, таму з класічным сёння суседнічае эксперыментальнае. Той жа вулічны тэатр — гэта тэатр імпрывізацыі, які нараджаецца на вачах і гледача і робіць яго дзейнай часткай. Чалавеку цікава нешта ствараць, таму найлепшае выйсце для прыцягнення аўдыторыі ў тэатр — самому тэатру выйсці на вуліцу.

«Як бы далёка мы ні пайшлі ў цывільзацыю, мы застаёмся язычнікамі і адчуваем сябе часткай прыроды, лесавікамі».

Прыўнесці мастацтва ў паўсядзённае жыццё — значыць прыцягнуць людзей у музейныя залы, урэхце да класічнай музыкі, жывапісу, скульптуры. Таму з'явіліся новыя формы — рэпрадукцый карцін на гарадской плошчы, вулічны тэатр, скульптуры ці нават аб'екты на возеры. Яны павінны прывучыць людзей да таго, што мастацтва — частка жыцця. Насамрэч наш горад насычаны цудоўнымі манументальнымі помнікамі, але яму не хапае прывабнай формы, якая існуе толькі пэўны час.

Мне здаецца, гэтая тэндэнцыя прыносіць сонечны настрой, шмат наведвальнікаў нашых акцыяў адзначаюць іх пазітыўнасць. Пры гэтым вулічнае мастацтва стварае вобразы на высокім прафесійным узроўні, не апускаецца да звычайнага абыякавага і з'яўляецца для яго цалкам зразумелым. Напрыклад, Мікалай Селішчук, работы якога былі выстаўлены на плошчы Якуба Коласа, зразумелы многім — відаць, як гэты сюррэаліст і казачнік прафесійна падрыхтаваны, наколькі ён успрыняў еўрапейскія тэндэнцыі і прыўнёс іх у нашу творчасць.

— Агульныя тэндэнцыі на кожнай тэрыторыі набываюць свае рысы. Калі паставіць наша мастацтва ў кантэксце сусветнага, у чым яго асаблівасць?

— Беларускае мастацтва сапраўды мае свой характэрны твар і моцна вылучаецца нават сярод суседзяў. Па-першае, нашы аўтары да любой тэматыкі падыходзяць з пазітыўнага пункту гледжання. Па-другое, праз творы відаць міфалагічна-язычніцкі стан нашага менталітэту. Я часта задумваюся над тым, што вылучае наш жывапіс побач са, здавалася б, блізкім расійскім ці ўкраінскім — гэта адрозненне ў магчымых колерах агню, вогненнай кераміцы, цёмнага дрэва, начнага возера, у дзіўных прыцягальных язьвіччых знаках. І ў адчуванні лесу, бо як бы далёка мы ні пайшлі ў цывільзацыю, мы застаёмся язычнікамі і адчуваем сябе часткай прыроды, лесавікамі. Гэта прарываецца ў творах, бо мастакі найбольш адчуваюць да ментальных вібрацый. У прыклад можна прывесці работу вядомага скульптара Канстанціна Селішчука «Пераключальнік»: у вялікім драўляным аб'екце ў выглядзе закручайнай спіралі ёсць магічная сіла лесу і рух прыроды.

З'ЯМЛЯ І НЕБА ФЕРДЫНАНДА РУШЧЫЦА

У 145-годдзя з дня нараджэння Фердынанда Рушчыца. У ім прынілі ўдзел мастакі Кастусь Качан, Алесь Суша, Уладзімір Васюк, Ігар Бархаткоў, Аляксандр Лубнёўскі, Уладзімір Пракапоў, Аляксандр Грышкевіч, Уладзіслаў Петрык. Свае работы яны падарожы ўвёсць.

Раней прайшлі пленэр юных мастакоў пейзажыстаў «Зямля і неба Фердынанда» і акцыя «Ноч музэю» ў Валожынскім раённым краязнаўчым музэі. Наведвальнікам былі прадстаўлены відэапрэзентацыі аб творчасці мастака, касцюмаванае шоу. У пленэры ўдзельнічалі і літоўскія дзеці з гімназіі імя Фердынанда Рушчыца, што ў горадзе Рудаміне.

Памятныя ж мерапрыемствы ў гонар мастака прадоўжацца 10 снежня. Да гэтага часу плануецца добраўпарадкаваць

культуры падтрымлівае ідэю прывесці ў Беларусь арыгіналы Малевіча і яго папалечнікаў.

— Хоць Малевіча ў Беларусі і няма, але некаторыя творы намаганямі мецэнатаў вяртаюцца ў краіну. Наколькі ў нас увогуле актыўныя калекцыянеры?

— Сённяшнія мецэнаты — гэта ў асноўным не прыватныя людзі, а карпаратыўны. Прыватных калекцый у Мінску няма, у асноўным яны склаліся ў канцы 80-х, калі адбываўся пэўны дзяржаўны разлад і культура моцна пацярпела. Мастакоў тады мала куплялі, а прыватныя калекцыянеры за параўнальна невялікія грошы набывалі цікавыя творы. У Мінску ёсць дзве значныя калекцыі беларускага авангарду, але яны маюць пэўнае храналагічнае абмежаванне. Прыватныя і карпаратыўныя зборы — здарова тэндэнцыя, якая, магчыма, падтурхне і іншыя прадпрыемствы да набывання, напрыклад, графікі ці скульптуры.

— На прыкладзе выставак і акцыяў ЦСМ як сучасныя наведвальнікі ставіцца да нетрадыцыйнага мастацтва?

— Наведвальнікі некаторых выстаў адмаўляліся прызнаваць сучаснае мастацтва мастацтвам і толькі намаганямі экскурсаводаў маглі быць перакананы ў асвоеным. Дырэктар Эрмітажа, калі ў музеі былі адкрыты аддзел новых плыняў, у адным з інтэрв'ю сказаў, што нашы гледачы яшчэ павінны прыйсці да сучаснага мастацтва, таму што класічнае дае аддану адрэз, а творы сённяшняга часу патрабуюць працы розуму. Не кожны хоча прыкладаць падобныя намаганні, але за некалькі апошніх гадоў мы дасягнулі пэўных поспехаў у тым, каб прывучыць грамадства да гэтай працы. Я бачу гэта нават падчас мантажу выставы на плошчы Якуба Коласа: людзі падыходзяць, задаюць пытанні, уважліва чытаюць анатацыі, спрачаюцца. Сучаснае мастацтва павінна вызываць спрэчку, абмеркаванні, дыскусію.

«Прыўнесці мастацтва ў паўсядзённае жыццё — значыць прыцягнуць людзей у музейныя залы да класічнай музыкі, жывапісу, скульптуры».

Яшчэ ЦСМ стане каардынатарам новай праграмы, нядаўна прынятай у Міністэрстве культуры. Гэта праграма агульнарэспубліканскага характару, разлічаная на 2015-2020 гады, якая павінна паказаць, што сучаснае мастацтва для Беларусі цалкам натуральнае, яно не прынесена аднекуль, мы не запазычылі яго ў суседзях — яго пайшло ад

— Як ваш цэнтр працуе над адборам твораў сучаснага мастацтва для іх рэпрэзентацыі?

— Цэнтр быў створаны для таго, каб вышукваць і падтрымліваць эксперыментальныя тэндэнцыі. Нацыянальны мастацкі музей, напрыклад, — гэта наш нацыянальны Луўр, куды трапляюць толькі Творцы з вялікай літары. Але паглядзіце, колькі ў нас творчых моладзі, якая стварае нечаканыя інсталляцыі, спектаклі, эксперыментальную музыку — усё гэта хочацца сабраць у адным месцы. Моладзь, што выраваецца на адкрытую прастору, хоча экспарыментаваць. Дарэчы, большасць нашых мастакоў маюць класічную прафесійную адукацыю; вельмі добраю адукацыю дае Акадэмія мастацтваў, якая вучыць як майстэрству, так і ўменню думаць. Удзельнікі апошніх фестываляў стрыт-арту — у асноўным выпускнікі ВУН.

Перад мінулым Новым годам мы стварылі праект «Арт-ёлкі»: аўтары розных узростаў паказалі свае творы, напрыклад ёлку з цэлафана ці ёлку, напісаную мянзэсам. Хоць гэты праект і існуе толькі пэўны час, творцам важна прывесці сваю фантазію. Уладзімір Цёлсер, плакаты якога, створаныя ў саўтэрстве з Сяргеем Войчанкам, знаходзяцца ў калекцыі Луўра, таксама гатовы эксперыментаваць. Творцам гэта важна, і ЦСМ падтрымлівае іх творчую энергію.

«ЦСМ стане каардынатарам новай праграмы агульнарэспубліканскага характару, нядаўна прынятай у Міністэрстве культуры».

Мы вышукваем цікавыя тэндэнцыі ў дызайне, тэатральным мастацтве, тым жа стрыт-арце; стварылі дыскусійны клуб (для мяне было нечаканасцю, што вялікая колькасць людзей зацікаўлена ў дыскусіі пасля добрага дакументальнага кіно), ладзім майстар-класы, дзіцячыя

культуры падтрымлівае ідэю прывесці ў Беларусь арыгіналы Малевіча і яго папалечнікаў.

— Хоць Малевіча ў Беларусі і няма, але некаторыя творы намаганямі мецэнатаў вяртаюцца ў краіну. Наколькі ў нас увогуле актыўныя калекцыянеры?

— Сённяшнія мецэнаты — гэта ў асноўным не прыватныя людзі, а карпаратыўны. Прыватных калекцый у Мінску няма, у асноўным яны склаліся ў канцы 80-х, калі адбываўся пэўны дзяржаўны разлад і культура моцна пацярпела. Мастакоў тады мала куплялі, а прыватныя калекцыянеры за параўнальна невялікія грошы набывалі цікавыя творы. У Мінску ёсць дзве значныя калекцыі беларускага авангарду, але яны маюць пэўнае храналагічнае абмежаванне. Прыватныя і карпаратыўныя зборы — здарова тэндэнцыя, якая, магчыма, падтурхне і іншыя прадпрыемствы да набывання, напрыклад, графікі ці скульптуры.

— На прыкладзе выставак і акцыяў ЦСМ як сучасныя наведвальнікі ставіцца да нетрадыцыйнага мастацтва?

— Наведвальнікі некаторых выстаў адмаўляліся прызнаваць сучаснае мастацтва мастацтвам і толькі намаганямі экскурсаводаў маглі быць перакананы ў асвоеным. Дырэктар Эрмітажа, калі ў музеі былі адкрыты аддзел новых плыняў, у адным з інтэрв'ю сказаў, што нашы гледачы яшчэ павінны прыйсці да сучаснага мастацтва, таму што класічнае дае аддану адрэз, а творы сённяшняга часу патрабуюць працы розуму. Не кожны хоча прыкладаць падобныя намаганні, але за некалькі апошніх гадоў мы дасягнулі пэўных поспехаў у тым, каб прывучыць грамадства да гэтай працы. Я бачу гэта нават падчас мантажу выставы на плошчы Якуба Коласа: людзі падыходзяць, задаюць пытанні, уважліва чытаюць анатацыі, спрачаюцца. Сучаснае мастацтва павінна вызываць спрэчку, абмеркаванні, дыскусію.

«Прыўнесці мастацтва ў паўсядзённае жыццё — значыць прыцягнуць людзей у музейныя залы да класічнай музыкі, жывапісу, скульптуры».

Яшчэ ЦСМ стане каардынатарам новай праграмы, нядаўна прынятай у Міністэрстве культуры. Гэта праграма агульнарэспубліканскага характару, разлічаная на 2015-2020 гады, якая павінна паказаць, што сучаснае мастацтва для Беларусі цалкам натуральнае, яно не прынесена аднекуль, мы не запазычылі яго ў суседзях — яго пайшло ад

Карціна «Люблю цябе сустрэцца» сюррэаліста Мікалая Селішчука — героя апошняй выстаўкі «Мастак і горад» на плошчы Якуба Коласа.

віцебскага УНАВІСа, які ў 2020 годзе адзначыць стагоддзе. Нават у самім Віцебску не ўсё ведаюць, што канцэптэуальнае мастацтва нарадзілася менавіта ў гэтым горадзе, што тут жыў Малевіч і была пастаўлена опера «Перамога над сонцам». Сёння мы вынеслі на гарадскую плошчу рэпрадукцый карцін Казіміра Малевіча, але ў 1918 годзе па Віцебску хадзілі трамвай, зверху та нізу размаляваныя «унавісаўцамі».

Да праграмы далучыліся Беларускае дзяржаўнае акадэмія мастацтваў, Саюз мастакоў, Саюз дызайнераў, іншыя ўстанова, яна павінна завяршыцца вялікай выстаўкай Казіміра Малевіча, творы якога адсутнічаюць у Беларусі і раскіданы па розных калекцыях свету. Міністэрства

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ,
katsyalovich@zviazda.by

для пчол былі пастаўлены планшты, якія паказвалі прыроду — абложкі, сонейка, птушак. Акрамя гэтага, дзе-нідзе ўключаліся натуральныя гукі, напрыклад шапаценне лісця. Настаўніца, што прывяла школьнікаў на экскурсію, запыталася «Дзе карціны?» і зразумела сэнс праекта толькі пасля размовы з экскурсаводам, які патлумачыў, што яна павінна была адчуць стэртыпную прастору, у якой няма нічога жывога, а жывыя натуральныя рэчы азначаюць, што мы адышлі ад прыроды.

Апошнім часам пытанні такога кшталту я больш не чую.

Сядзіба згарэла ў 1944 годзе. Да нашых дзён захаваліся толькі фундаменты панскага дома, сутэрэні, ручаёк ды стараыя дрэвы. На месцы згарэўшага касцёла ў 1999-м пабудаваны новы храм святога Міхаіла Архангела. У Багданова завяршыўся зямны шлях майстра: паха

